TIPITAKA

DHAMMAPADA

Els ensenyaments en vers

Traducció al català: nil durall

Índex

Capítol 1: Yamakavagga - Versos bessons (versos 1 al 20)

1.1 Cakkhupalattheravatthu - Història del deixeble Cakkupala (La insatisfacció s'aferra al malfactor)

{1} La ment precedeix tot el que es pot conèixer,

la ment governa i crea.

Quan un actua o parla

amb la ment corrupta,

la insatisfacció n'és la conseqüència

com la roda segueix la petjada del bou.

1.2 Matthakundalivatthu - Història de Mattakundali (La felicitat omple al benefactor)

{2} La ment precedeix tot el que es pot conèixer,

la ment governa i crea.

Quan un actua o parla

amb la ment clara i confiada,

la felicitat n'és la conseqüència i s'adhereix

com la seva pròpia ombra que mai s'aparta.

1.3 Tissatheravatthu - Història del deixeble Tissa (L'odi sense control condueix al perjudici - Superant l'odi)

{3} "Ell va abusar de mi, em va maltractar,

em va derrotar i em va saquejar";

algú que porta dins seu aquest pensament

no pot dissipar l'odi.

{4} "Ell va abusar de mi, em va maltractar,

em va derrotar i em va saquejar",

algú que no porta dins seu aquest pensament,

pot dissipar l'odi.

1.4 Kaliyakkhinivatthu - Història de Kaliyakkhini (L'odi només se supera amb amor)

{5} L'enemistat mai pot ser dissipada

amb més enemistat;

només pot ser dissipada amb bondat.

Aquesta és la llei eterna.

1.5 Kosambakavatthu - Història dels deixebles de Kosamba (Recordar la mort porta pau)

{6} Encara que els altres no entenguin

que, tard o d'hora, hem de morir

aquells que ho entenen,

dissipen els seus conflictes i litigis.

1.6 Mahakalattheravatthu - Història del practicant Mahakala (La mandra dificulta l'espiritualitat - El poder espiritual és impertorbable)

{7} Algú que contempla la bellesa,

i no sap contenir l'avidés i el desig,

qui no coneix la moderació en el menjar,

que és apàtic i indolent:

és derrocat per Mara,

com un arbre feble és derrocat pel vent.

{8} Algú que contempla la part bruta, fosca i en descomposició del cos i la vida,

les facultats del qual romanen ben restringides,

aquell que coneix la moderació en el menjar,

que està ple de confiança i és diligent:

A aquest, el Mara, no el pot derrocar,

com el vent no pot derrocar a una roca ferma.

1.7 Devadattavatthu - Història de Devadatta (Els que no mereixen l'hàbit groc - El virtuós mereix l'hàbit groc)

{9} Algú que llueix l'hàbit immaculat,

però que encara no està lliure de les taques,

algú sense restricció ni veracitat,

és indigne d'un hàbit immaculat.

{10} Però qui s'ha purificat de les taques,

s'arrela fermament en la conducta moral,

havent-se establert en l'auto restricció i la veracitat,

és digne d'un hàbit immaculat.

1.8 Sariputtattheravatthu - Història del deixeble Sariputta (Les falses estimacions impedeixen el progrés espiritual - La veritat il·lumina)

{11} Els que conceben com a real alguna cosa que no ho és,

i al mateix temps miren l'irreal com si fos real,

recorren camps del pensament mal format,

i mai aconsegueixen res real.

{12} Els que coneixen el real com a tal,

i pels qui l'irreal és irreal,

recorren camps del pensament ben format,

i aconsegueixen el real.

1.9 Nandattheravatthu - Història del deixeble Nanda (La cobdícia penetra la ment no entrenada - La ment disciplinada manté la cobdícia fora)

{13} Així com la pluja penetra

la casa amb el sostre en mal estat,

de la mateixa manera la cobdícia penetra

la ment no conreada.

{14} Així com la pluja mai penetra

una casa amb el sostre en mal estat,

tampoc la cobdícia penetra

la ment ben conreada.

1.10 Cundasukarikavatthu - Història del Cundasukarila (La pena brolla de les males accions)

{15} Aquí s'afligirà un i s'afligirà en l'altra vida,

de les dues maneres s'afligirà el malfactor;

s'afligirà i s'afligeix,

veient la impuresa de les seves pròpies accions.

1.11 Dhammikaupasakavatthu - Història del Upasaka Dhammika (Les bones accions porten felicitat)

{16} Aquí gaudeix un i gaudeix en l'altra vida,

de les dues maneres gaudeix qui actua correctament;

gaudeix i sent el goig,

veient la puresa de les seves pròpies accions.

1.12 Devadattavatthu - Història de Devadatta (Les males accions turmenten)

{17} Aquí es turmenta un i es turmenta en l'altra vida,

de les dues maneres es turmenta el malfactor;

"He actuat amb maldat", es turmenta amb remordiments,

i més encara es turmenta en passar al regne de l'aflicció.

1.13 Sumanadevivatthu - Història del Sumanadevi (Les accions virtuoses fan sentir goig)

{18} Aquí s'alegra un i s'alegra en l'altra vida,

de les dues maneres s'alegra el benefactor benevolent;

"He fet el bé", s'alegra amb serenitat,

i més encara s'alegra en passar als estats de beatitud.

1.14 Dvesahayakabhikkhuvatthu - Història de dos amics (Els fruits de la vida religiosa al llarg de la pràctica - La pràctica assegura el compliment)

{19} Encara que reciti els textos sagrats amb freqüència,

si un home és distret i no practica,

és com el vaquer que es concentra en les vaques alienes,

en la vida santa no té participació.

{20} Encara que reciti poc els textos sagrats,

qui s'aplica en la pràctica del Dharma,

neteja la falsa il·lusió, la cobdícia i l'odi,

es perfecciona en saviesa amb el cor alliberat.

Capítol 2: Appamadavagga - L'atenció

(21 - 32)

2.1. Samavativatthu - Història de Samavati (La llibertat és difícil)

{21} L'atenció és el camí cap a la immortalitat;

la distracció, el camí cap a la mort.

Aquells que estan atents no moren,

els no-atents viuen com si ja estiguessin morts.

{22} Per això el savi, reconeixent-ho clarament,

es recolza en l'atenció,

es delecta en l'esfera dels Nobles

i es contenta en l'atenció.

{23} Aquells que mediten persistentment,

constantment i fermament s'esforcen,

aconseguiran tenaçment el Nirvana,

l'insuperable alliberament de la captivitat.

2.2. Kumbhaghosakasetthivatthu - Història del banquer Kumbhaghosaka (La glòria de l'atenció conscient s'incrementa)

{24} Algú que persevera en el cultiu de l'atenció conscient,

que és considerada com alló que basteix el *karma* pur,

que viu ajustat i d'acord al *Dharma*:

per a algú així, augmenta la glòria.

2.3. Kulapanthakavatthu - Història de Kulapanthaka (L'illa en contra de les inundacions)

{25} Gràcies a l'esforç i l'atenció,

disciplinat i autocontrolat,

el savi ha de fer de si mateix una illa,

de manera tal que cap inundació l'afecti.

2.4. Balanakkhattasamghutthavatthu - Història del festival de Bala Nakkhatta (Valorar l'atenció conscient i la meditació condueixen a la joia)

{26} La gent ximple de poques llums,

és indulgent amb l'atenció;

el savi cuida i contempla l'atenció

com del més gran tresor.

{27} No sigueu negligents,

no us apropeu als plaers sensuals.

L'home contemplatiu i atent

experimenta una gran joia.

2.5. Mahakassapattheravatthu - Història del deixebleMahakassapa (Lliure de penes contempla el món)

{28} El savi sempre segueix endavant,

amb l'atenció supera la distracció,

havent ascendit a la torre de la saviesa,

ferm i resolt observa als ximples,

lliure de pena, contempla als apesarats,

com un muntanyès observa el que està a baix.

2.6. Pamattapamattadvesahayakabhikkhuvatthu

{29} Entre els distrets, l'atent,

entre els adormits, el despert.

Com un veloç cavall que sobrepassa la filera,

així surt victoriós el savi.

2.7. Maghavatthu - Història de Magha (L'atenció conscient l'eleva a un entre els déus)

{30} L'atenció és sempre lloada,

la distracció, sempre avergonyida.

Per romandre atent, Magha

va guanyar la preeminència entre els déus.

2.8. Annatarabhikkhuvatthu - Història d'un aprenent (L'avanç de l'atenció)

{31} L'aprenent que abraça l'atenció,

que veu perill en la no atenció,

avança com un incendi,

que crema els lligams grans i petits.

2.9. Nigamavasitissattheravatthu - Història del deixeble Vasitissa (L'atenció condueix al Nirvana)

{30} El monjo que abraça l'atenció,

que veu perill en la distracció,

mai es tirarà enrere,

està prop del Nirvana.

Capítol 3: Cittavagga - La ment (33 - 43)

3.1. Meghiyattheravathu - Història del venerable Meghiya (El savi redreça la ment - La ment fluctuant)

{33} La ment agitada i inestable,

és difícil de protegir i controlar;

el savi la redreça

com l'arquer ho fa amb la fletxa.

{34} Com el peix tret de l'aigua,

tremola, llançat a terra,

així també cueja la ment

mentre abandona el regne del Mara.

3.2. Annatarabhikkhuvathu - Història d'un aprenent (Restringir la ment condueix a la felicitat)

{35} És molt difícil controlar la ment,

lleugera i veloç, cau on li plau.

Domar la ment és bo,

la ment controlada porta felicitat.

3.3. Annatarukkanthitabhikkhuvathu - Història d'un practicant contrariat (Protegir la ment condueix a la felicitat)

{36} És molt difícil percebre la ment,

és subtil i va on li plau.

El savi protegeix la ment,

la ment protegida porta felicitat.

3.4. Samgharakkhitabhagineyyattheravathu - Història del deixeble Sangharakkhita (El llaç de la mort pot ser trencat amb una ment domada)

{37} Anant a la deriva i extraviada,

invisible, jeu en les coves.

Aquells que restringeixen la ment,

s'alliberen de les cadenes del Mara.

3.5. Cittahatthattheravathu - Història del deixeble Cittahattha (La saviesa no es desenvolupa si la ment vacil·la - El despert no s'acovardeix)

{38} Aquell, la ment del qual és inestable,

qui no coneix el veritable Dharma,

la fe del qual vacil·la,

no aconsegueix la saviesa.

{39} Però aquell, la ment del qual no és sobrepasada,

que no té la ment dormida,

havent transcendit tant el dolent com el meritori,

no té por de despertar.

3.6. Pancasatabhikkhuvathu - Història dels cinc-cents deixebles (Armes per derrotar la mort)

{40} Havent comprès que aquest cos és com una olla de fang,

mantenint la seva ment ferma com una ciutat fortificada,

amb l'arma de la saviesa combat al *Mara*,

mentre guarda el botí intacte.

3.7. Putigattatissattheravath - Història del deixeble amb el cos pudent (Sense la ment el cos no val res)

{41} D'aquí a un cert temps, jaurà,

aquest cos aquí estirat sobre el terra,

llançat, buidat, sense consciència,

inservible com un tronc sec.

3.8. Nandagopalakavathu - Història del vaquer Nanda (Tots els assumptes equivocats de la ment dolenta)

{42} Per més gran que sigui el mal

que un enemic pot fer a l'altre,

més gran el dany pot fer

la ment mal adreçada.

3.9. Soreyyavathu - Història de Soreyya (La ment ben entrenada eleva a la gent)

{43} Per més gran que sigui el bé

que pot fer la mare, el pare o algun parent proper d'un,

més gran és el bé que pot fer

la ment ben adreçada.

Capítol 4: Pupphavagga - Flors (44 - 59)

4.1. Pathavikathapasutapancasatabhikkhuvatthu - Història dels cinc-cents monjos (El que fa garlandes - Qui cerca entén)

{44} Qui comprendrà aquesta terra,

el món del Yama i dels déus?

Qui triarà l'ensenyança correcte,

com un hàbil jardiner tria les flors?

{45} Algú ben entrenat comprendrà aquesta vida,

el món del Yama i dels déus.

Algú ben entrenat triarà el Dharma ben ensenyat,

com l'hàbil jardiner tria les flors.

4.2. Maricikammatthanikabhikkhuvatthu - Història del monjo que contemplava el cos com si fos un miratge (Qui domina la mort?)

{46} Havent comprès que aquest cos és com la escuma,

i despertant a la seva naturalesa il·lusòria,

un elimina les espines de Mara,

i va més enllà del Rei de la Mort.

4.3. Vitatubhavatthu - Història de Vitatubha (El cercador de plaers és escombrat)

{47} Algú amb la ment aferrada,

que només recull les flors del plaer,

és enganxat i arrasat per la mort,

com un poble adormit és arrasat per la gran inundació.

4.4. Patipujikakumarivatthu - Història de Patipujika Kamari (La inclinació als sentits és una bogeria)

{48} La mort s'apodera d'aquell

que té desitjos insaciables,

que només recull les flors del plaer,

als quals s'aferra la seva ment.

4.5. Macchariyakosiyasetthivatthu - Història de Kosiya, el miserable ric (El deixeble al poble)

{49} Igual que una abella en la flor

no danya el seu color ni perfum,

ja que un cop recull el nèctar, s'allunya,

així és el savi que es passeja entre diferents ciutats.

4.6. Paveyyaajivakavatthu - Història de l'asceta Paveyya (Mirar endins, no als altres)

{50} No buscar les falles en els altres,

ni mirar el que fan o deixen de fer,

més aviat els actes i omissions propis,

hauria de mirar un.

4.7. Chattapaniupasakavatthu - Història del seguidor laic Chattapani (Les bones paraules només atreuen als que practiquen - De les bones paraules només en treuen aprofiten els que practiquen)

{51} Igual que una flor bella

brillant, però sense perfum,

així d'infructuoses són les paraules ben pronunciades,

per a algú que no les practica.

{52} Igual que una flor bella

brillant i dolçament perfumada,

així de fructíferes són les paraules ben pronunciades,

per a algú que les practica.

4.8. Visakhavatthu - Història de Visakha (Els que neixen en aquest món han d'adquirir abundants mèrits)

{53} Així com d'una gran quantitat de flors,

s'en poden fer moltes garlandes,

també quan algú neix en aquest món,

ha d'efectuar moltes obres virtuoses.

4.9. Anandattherapanhavatthu - Història de les preguntes del Venerable Ananda (La fragància de la virtut s'escampa per onsevulla)

{54} Les fragàncies de les flors es propaguen contra el vent,

de sàndal, el gessamí o d'espígol.

Però la fragància de la virtut s'escampa contra el vent,

la virtut del bé ho penetra tot.

{55} El sàndal o l'espígol,

el lotus o el gran gessamí;

de totes aquestes fragàncies

la virtut és la suprema.

4.10. Mahakassapattherapindapatadinnavatthu - Història del deixeble Mahakassapa (La fragància de la virtut s'eleva al cel)

{56} Feble és la fragància,

del sàndal o l'espígol,

però la fragància de l'home virtuós,

s'eleva a l'alt i és sublim entre els déus.

4.11. Godhikattheraparinibbanavatthu - Història del Venerable Godhika (La mort no deixa rastre en el camí de l'Arahant)

{57} El Mara no pot conèixer el camí

d'aquells que practiquen la virtut,

que romanen atents,

alliberats mitjançant el coneixement final.

4.12. Garahadinnavatthu - Història de Garahadinna (El lotus és atractiu tot i flotar sobre un munt d'escombraries - Els Arahants brillen onsevulla que es trobin)

{58} Igual que darrere del camí principal,

en la fossa plena d'enderrocs abandonats

floreix la flor del lotus,

que perfuma i delecta la ment,

{59} Així també entre els enderrocs humans,

entre els éssers comuns i cecs,

el deixeble d'un perfecte Il·luminat,

il·lumina amb la seva saviesa.

Capítol 5: Balavagga - Els ximples (60 - 75)

5.1. Annatarapurisavatthu - Història de certa persona (és llarg el samsara pels ignorants)

{60} Llarga és la nit per qui està insomne,

llarg és el camí pel fatigat,

llarg el samsara pels ximples

que no coneixen el veritable Dharma.

5.2. Mahakassapasaddhiviharakavatthu - Història del deixeble resident del Venerable Mahakassapa (No associar-se amb els ignorants)

{61} Si el rodamón no troba

a algú millor o igual a ell,

llavors, amb fermesa hauria de prosseguir sol:

Un ximple no és bona companyia.

5.3. Anandasetthivatthu - Història de Ananda, un home que ho té tot (La ignorància porta sofriment)

{62} "Tinc fills i tinc riqueses",

amb això compta el ximple.

Però, ni tan sols és el seu propi amo;

Com tindrà, doncs, fills i riqueses?

5.4. Ganthibhedakacoravatthu - Història de dos lladregots (Conèixer la realitat és ser savi)

{63} En conèixer les seves necessitats,

el ximple es converteix en savi,

però el neci que es creu savi,

aquest és veritablement ximple.

5.5. Udayittheravatthu - Història del Venerable Udayi (L'ignorant no pot rebre benefici d'un savi)

{64} Encara que durant tota la seva vida

el neci intimi amb un savi,

no coneixerà el sentit del Dharma,

igual que la cullera no coneix el sabor de la sopa.

5.6. Timsapaveyyakabhikkhuvatthu - Història dels trenta deixebles de Patheyyaka (El benefici del savi)

{65} Si l'home intel·ligent intima amb un savi

encara que sigui per breu temps,

ràpidament coneixerà el sentit del Dharma,

igual que la llengua coneix el sabor de la sopa.

5.7. Suppabuddhakutthivatthu - Història del leprós Suppaddha

{66} Els ximples amb poca saviesa,

enemics de si mateixos,

porten a terme accions errònies,

i recullen els seus fruits amargs.

5.8. Kassakavatthu - Història d'un agricultor (Fes el que porta la felicitat)

{67} No és pas una bona acció,

la que causa remordiments,

els efectes dels quals apareixen

en el rostre banyat de llàgrimes.

5.9. Sumanamalakaravatthu - Història del florista Sumana (La felicitat és el resultat de les bones accions)

{68} Una bona acció és aquella

que no causa remordiments,

el resultat de la qual se sent

en la ment alegre i plena de goig.

5.10. Uppalavannattheravatthu - Història de la seguidora Uppalavanna (El pecat produeix resultats amargs)

{69} Mentre les males accions estan en la seva fase inicial,

el ximple les percep com apropiades,

però tan aviat que el mal hagi madurat,

el ximple comença a sofrir.

5.11. Jambukattheravatthu - Història del deixeble Jambuja (El no condicionat és l'assoliment més gran)

{70} Encara que el ximple sempre s'alimentés

amb la punta de la fulla d'herba,

no seria digne, ni de bon tros,

d'algú que coneix el Dharma.

5.12. Ahipetavatthu - Història de l'esperit famolenc de la serp (El pecat és com les espurnes del foc amagades entre les cendres)

{71} Una mala acció és com la llet,

que no es torna agra immediatament.

Crema lentament dins el ximple,

com el foc amagat entre les cendres.

5.13. Satthikutapetavatthu - Història de l'esperit famolenc Satthikuta (El coneixement del feble el divideix en dos)

{72} Al ximple, l'aprenentatge

només el condueix al deteriorament;

la seva natura és arruïnada amargament

i malbaratats els seus enginys.

5.14. Cittagahapativatthu - Història del familiar Citta (El desig de la preeminència - Els ignorants estan centrats en el seu ego)

{73} El ximple desitja prestigi,

preeminència entre els monjos,

autoritat en el monestir,

honra per part de les famílies.

{74} Deixa que els monjos i laics pensin

que les coses han estat fetes gràcies a ell,

que qualsevol treball, petit o gran,

es ell qui l'ha executat.

Així és el ximple ambiciós,

inflamat per l'avidesa i la vanaglòria.

5.15. Vanavasitissasamaneravatthu - Història de Tissa, el nouvingut al centre de retirs del bosc (El camí de l'alliberament)

{75} Un és el camí cap als guanys mundans

i l'altre, el que condueix al Nirvana.

Comprenent-ho clarament,

el deixeble seguidor del Buda,

no hauria de repenjar-se en els regals que li ofereixen,

sinó perseguir la tranquil·litat.

Capítol 6: Panditavagga - El savi (76 - 89)

6.1. Radhattheravatthu - La història del Venerable Radha (El tresor del savi consell)

{76} Si algú troba a un home savi,

que li assenyala les faltes,

val la pena associar-se amb ell,

i tractar-lo com algú que ajuda a descobrir tresors.

Aquesta classe de relació enriqueix i mai declina.

6.2. Assajipunabbasukavatthu - La història dels Venerables Assaji i Punabbasuka (L'home virtuós aprecia el bon consell)

{77} Deixa que t'exhorti, deixa que t'instrueixi,

que t'aturi abans que siguis humiliat.

Un amic així és apreciat pels virtuosos,

però sembla repulsiu als malvats.

6.3. Channattheravatthu - La història del Venerable Channa (En companyia de l'home virtuós)

{78} No t'associïs amb mals amics,

no hi ha companyia amb homes malvats.

Passa el teu temps amb amics nobles,

associa't amb els millors homes.

6.4. Mahakappinattheravatthu - La història del Venerable Mahakappina (Vivint gojós en el Dharma)

{79} Feliç és aquell que beu de la font del Dharma,

amb la ment neta i fresca.

El savi es delecta sempre

en el Dharma proclamat pels Nobles.

6.5. Panditasamaneravatthu - La història del deixeble Pandita (El savi es controla a si mateix)

{80} Els que reguen canalitzen l'aigua,

els arquers perfeccionen les fletxes,

els fusters tallen la fusta,

i els homes savis refrenen la seva pròpia ment.

6.6. Lakundakabhaddiyattheravatthu - La història del Venerable Lakuntaka Bhaddiya (Els savis tenen la virtut de la resolució)

{81} Igual que una imponent roca

no s'agita amb el vent,

així també el savi roman inamovible,

tant enfront de l'elogi, com davant la calúmnia.

6.7. Kanamatavatthu - La història de Kanamata (Els savis són feliços)

{82} Com un llac profund,

tranquil i transparent,

així de serens es tornen

els savis quan escolten l'ensenyança.

6.8. Pancasatabhikkhuvatthu - La història dels cinc-cents seguidors (Els savis són tranquils)

{83} El Noble no s'aferra a res,

no s'entreté amb xerrades sensuals,

i quan experimenta plaer o pena,

no s'excita ni s'abat.

6.9. Dhammikattheravatthu - La història del Venerable Dhammika (Els savis viuen correctament)

{84} Ni per un mateix ni pels altres

un hauria de desitjar fills, riqueses i poder;

tampoc hauria de cercar èxits il·lusoris;

així serà virtuós i savi, seguint el camí recte.

6.10. Dhammassavanattheravatthu - La història dels que escolten el Dharma (Uns pocs aconsegueixen passar a l'altra riba - Aquells que segueixen el Dharma són alliberats)

{85} Entre tots els éssers humans,

són pocs els que creuen a la llunyana riba,

si més no, la gran massa d'ells,

es manté atrafagat en aquesta més propera.

{86} Però aquells que practiquen el Dharma,

-el Dharma veritable-,

el regne de la mort (que és tan difícil de creuar),

el sobrepassen i arriben.

6.11. Pancasataagantukabhikkhuvatthu - La història dels cinc-cents deixebles visitants (L'alliberament a través de la disciplina - Purifica la teva ment - Els Arahants estan més enllà de les vores del món)

{87} Abandonant els estats mentals impurs,

el savi ha de conrear la puresa,

renunciant a la vida familiar,

s'instal·la en l'alliberament.

{88} Prenent interès per aquest alliberament,

renúncia als plaers i les possessions,

el savi es purifica a si mateix,

dels obstacles mentals.

{89} Aquells que desenvolupen

els factors d'Il·luminació,

delectant-se en no ser atrets pel món mundà,

no aferrant-se a res,

ells són els que -radiants i sense impureses-,

abastan el Nirvana en vida.

Capítol 7: Arahantavagga - Els sants (90 - 99)

7.1. Jivakapanhavatthu - La història de la pregunta feta per Jivaka (La febre de les passions ha desaparegut)

{90} Amb el viatge conclòs i lliure de penes,

plenament alliberat de tot,

algú que ha deslligat tots els seus lligams,

en ell no s'hi troba la febre de les passions.

7.2. Mahakassapattheravatthu - La història del Venerable Mahakassapa (Els sants no estan apegats)

{91} Els atents s'esforcen,

per no aferrar-se al seu delit,

llar rere llar, ho deixen enrere i marxen,

com els cignes que abandonen el seu llac.

7.3. Belatthasisattheravatthu - La història del Venerable Belatthasisa (La naturalesa dels sants és impecable i sense falta)

{92} Aquells que no acumulen,

que reflexionen sàviament sobre el seu menjar,

posseeixen el rang fora de mida

i la vacuïtat del perfecte alliberament.

És tan difícil traçar les seves petjades,

com les de les aus que volen per l'espai.

7.4. Anuruddhattheravatthu - La història del Venerable Anuruddha (L'estat de Arahantat no es pot descriure)

{93} Aquell que ha destruït les impureses,

que no s'aferra a cap classe de menjar,

posseeix el rang més elevat,

i la vacuïtat del perfecte alliberament.

És tan difícil traçar els seus camins,

com els de les aus que volen per l'espai.

7.5. Mahakaccayanattheravatthu - La història del Venerable Mahakaccayana (Els déus adoren als Arahants)

{94} Aquell que ha calmat les seves passions,

com si fossin cavalls salvatges domesticats per l'amo,

que ha abandonat les seves corrupcions i impureses.

Agrada, fins i tot, als déus.

7.6. Sariputtattheravatthu - La història del Venerable Sariputta (Els Arahants són nobles)

{95} El benèvol és com la terra,

ofereix seguretat i no se'n ressent,

és com una columna o un llac net d'impureses.

És ferm i escapa del samsara.

7.9. Khadiravaniyarevatattheravatthu - La història del Venerable Revata (Ser impecable és meravellòs)

{98} A la ciutat o en el bosc,

a la vall o en el pujol:

onsevulla que habitin els Arahants,

el lloc es torna deliciós.

7.10. Annataraitthivatthu - Història d'una dona (Els desapassionats es delecten en els boscos)

{99} Deliciosos són els boscos,

on el poble no hi cerca ni troba el plaer,

aquí només gaudeixen els desapassionats,

els que no cerquen plaers sensuals.

Capítol 8: Sahassavagga - Milers (100 - 115)

8.1. Tambadathikacoraghatakavatthu - La història de Tambadathika (És noble aquell que pacifica el món)

{100} Millor que mil dissertacions,

compostes per expressions sense sentit,

és una sola paraula significativa i noble,

que en ser escoltada, pacifica a l'home.

8.2. Bahiyadaruciriyattheravatthu - La història de Bahiyadaruciriya (Un vers útil és millor que milers versos inútils)

{101} Millor que milers de versos,

composts per expressions sense sentit,

és una sola línia de vers,

que en ser escoltada, pacifica a l'home.

8.3. Kundalakesitherivatthu - La història de la practicant Kundalakesi (El món del Dharma és noble)

{102} Millor que centenars de versos,

composts per expressions sense sentit,

és una sola línia del Dharma,

que en ser escoltada, pacifica a l'home.

{103} Més gran que aquell que milers de vegades

ha conquerit mitjançant batalles,

és aquell que ja és amo de si mateix,

aquest és el conqueridor més gran.

8.4. Anatthapucchakabrahmanavatthu - La història del brahman Anatthapucchaka (La victòria sobre un mateix és inigualable)

{104} Millor és conquerir-se a un mateix,

que subjugar als altres.

Algú que viu sempre amb equanimitat,

que es calma a si mateix,

{105} ni els deves amb els seus ministres,

ni Mara ni Brahma

podran arrabassar la victòria,

d'algú així.

8.5. Sariputtattherassamatulabramanavatthu - La història de l'oncle brahman del Venerable Sariputta (La més gran ofrena)

{106} Malgrat que mes rere mes, durant cent anys,

algú fes milers de sacrificis,

però algú altre, un sol cop,

honrés a un il·luminat,

seria més gran mèrit, aquest,

que un segle de sacrificis.

8.6. Sariputtattherassabhagineyyavatthu - La història del nebot del Venerable Sariputta (Fins a una breu adoració de l'Arahant és fructífera)

{107} Malgrat que algú cuidés durant cent anys,

el foc sagrat en el bosc,

però algú altre, un sol cop

honrés a un il·luminat,

seria més gran mèrit, aquest,

que un segle de sacrificis.

8.7. Sariputtattherassasahayakabrahmanavatthu - La història de l'amic brahman del Venerable Sariputta (La veneració d'un individu net i pur és noble)

{108} El que un cercador de mèrits,

podria aconseguir fent sacrificis durant un any sencer,

no constitueix ni la quarta part

del fet d'honrar a un noble ésser.

8.8. Ayuvaddhanakumaravatthu - La història de Ayuvaddhanakumara (Saludar als venerables produeix quatre beneficis)

{109} En algú de naturalesa respectuosa,

que sempre honra als ancians,

desemvolupa aquestes qualitats:

llarga vida i bellesa, goig i força.

8.9. Sankiccasamaneravatthu - La història de l'aprenent Sankicca (La vida virtuosa és noble)

{110} És millor viure un sol dia

de manera moral i meditativa,

que viure cent anys,

immoralment i sense control.

8.10. Khanukondannattheravatthu - La història de KhanuKondanna (La vida del savi és grandiosa)

{111} És millor viure un sol dia

de manera sàvia i meditativa,

que viure cent anys,

amb ximpleria i descontrol.

8.11. Sabbadattheravatthu - La història del Venerable Sabbada (La que s'esforça és digna)

{112} És millor viure un sol dia

fent un gran esforç,

que viure cent anys,

mandrosament i inactivament.

8.12. Patacaratherivatthu - La història de la practicant Patacara (Qui coneix la realitat és grandiós)

{113} És millor viure un sol dia

observant com les coses sorgeixen i desapareixen,

que viure cent anys,

sense veure com les coses sorgeixen i desapareixen.

8.13. Kisagotamivatthu - La història de la meditadora Kisagotami (El cercador de l'immortal és digne)

{114} És millor viure un sol dia

havent vist allò que és immortal,

que viure cent anys,

sense percebre allò que és etern.

8.14. Bahuputtikattherivatthu - La història de la seguidora Bahuputtika (La vida d'algú que coneix l'Ensenyament és noble)

{115} És millor viure un sol dia

veient el suprem Dharma,

que viure cent anys,

sense veure el veritable Dharma.

Capítol 9: Papavagga - El mal (116 - 128)

9.1. Culekasatakabrahmanavatthu - La història del brahman Culla Ekasataka (No vacil·lar mai quan es tracta de fer el bé)

{116} Afanyeu-vos a fer el bé,

controlada la ment que danya.

Algú que és lent en fer el bé

delecta la seva ment en el mal.

9.2. Seyyasakattheravatthu - La història del Venerable Seyyasaka (No facis el mal una vegada i una altra)

{117} Si algú obra de mala manera,

que no ho repeteixi una vegada i una altra,

que no ho desitgi novament

perquè la maldat madura en el sofriment.

9.3. Lajadevadhitavatthu - La història de la deessa Laja (El mèrit acumulat condueix a la felicitat)

{118} Si algú fes algun fet meritori,

que ho repeteixi una vegada i una altra,

que ho desitgi novament

perquè el mèrit madura en la felicitat.

9.4. Anathapindikasetthivatthu - La història de Anathapindika (El mal sembla dolç fins que madura - El bé pot semblar dolent fins que no madura)

{119} Mentre la mala acció no produeix el seu fruit,

el malfactor ho veu tot com si fos bo,

però quan la maldat madura,

llavors veu la veritable naturalesa de les seves males accions.

{119} Mentre la bona acció no produeix el seu fruit,

fins i tot el benefactor pot experimentar algun mal,

però quan la bondat madura,

llavors veu la veritable naturalesa de les seves bones accions.

9.5. Asannataparikkharavatthu - La història de l'aprenent negligent (No prenguis el mal a la lleugera)

{121} No penseu sobre el mal amb lleugeresa, tot dient:

"el mal no m'enganxarà",

Igual que una olla que vessa,

amb les gotes que cauen lentament,

el ximple s'omple a si mateix de maldat,

absorbint-la a poc a poc.

9.6. Bilalapadakasetthivatthu - La història de Bilalapadaka (El mèrit creix de poc)

{122} No penseu sobre el bé amb lleugeresa dient:

"el bé no m'enganxarà",

Igual que una olla que vessa

amb les gotes que cauen lentament,

el savi s'omple a si mateix de la bondat,

absorbint-la a poc a poc.

9.7. Mahadhanavanijavatthu - La història de Mahadhana (Evitar el mal com un verí)

{123} Com el mercader amb moltes riqueses però poca custòdia,

evitaria el camí perillós,

o el que estima la vida evitaria el verí;

de la mateixa manera, un hauria d'evitar el mal.

9.8. Kukkutamittanesadavatthu - La història de Kukkutamitta (Els mals resultats de les males accions)

{124} Si la mà no té ferides,

el verí no pot danyar-la.

Igual que el verí no afecta qui no té ferides,

així tampoc sofreix dany el que s'absté d'obrar malament.

9.9. Kokasunakhaluddakavatthu - La història del caçador Koka (Les males accions en contra dels altres retornen al malfactor)

{125} Qui ofèn a un innocent,

a l'home pur i sense maldat,

sobre aquest ximple caurà la seva pròpia maldat,

com la fina pols llançada contra el vent.

9.10. Manikarakulupakatissattheravatthu - La història del Venerable Tissa (Aquells que moren)

{126} Alguns troben el naixement dins de l'úter,

els malfactors ressusciten en l'infern,

els que fan el bé van al cel,

però els que són lliures de contaminacions, abasten el Nirvana.

9.11. Tayojanavatthu - La història de tres grups de persones (Protecció de la mort)

{127} Ni en el cel ni enmig de l'oceà,

ni vivint en les coves de les muntanyes,

en cap lloc de la terra un pot estar lliure

de les conseqüències del seu mal karma.

9.12. Suppabuddhasakayavatthu - La història del rei Suppabuddha (Ningú escapa a la mort)

{128} Ni en el cel ni enmig de l'oceà,

ni vivint en les coves de les muntanyes,

en cap lloc de la terra,

un pot deslliurar-se de la mort.

Capítol 10: Dandavagga - Càstig (129 - 145)

10.1. Chabbaggiyabhikkhuvatthu - La història del grup dels sis deixebles (Tracta als altres com a tu mateix)

{129} Tots tremolen davant l'ús de la força

i tots temen la mort.

Considerant als altres com a un mateix,

no matarem ni provocarem la mort.

10.2. Chabbaggiyavatthu - La història del grup dels sis deixebles (Tots estimen la vida)

{130} Tots tremolen davant l'ús de la força

i tots estimen la vida.

Considerant als altres com a un mateix,

no matarem ni provocarem la mort.

10.3. Sambahulakumarakavatthu - La història de molts joves (Aquells que no aconsegueixen la felicitat)

{131} Si algú que cerca la felicitat

danya amb l'ús de la força a aquells

que igual que ell, la desitgen,

no tindrà goig en la propera vida.

{132} Si algú que cerca la felicitat

no danya amb força a aquells

que igual que ell, la desitgen,

trobarà goig en la propera vida.

10.4. Kondadhanattheravatthu - La història del Venerable Kondadhana (La represàlia porta la infelicitat - Cal preservar la tranquil·litat)

{133} No parleu asprament amb els altres,

si ho feu, poden retornar-vos les paraules agressives.

El sofriment segueix a les renyines,

i un rep un cop per cada cop que dóna.

{134} Si romaneu en silenci,

com una campana trencada,

les renyines no seran part de vosaltres

i aconseguireu el Nirvana.

10.5. Uposathikaitthinamvatthu - La història d'algunes dames que observaven els preceptes morals (El decaïment i la mort posen fi a la vida)

{135} Així com el vaquer amb l'agulló,

condueix el bestiar pels camps,

d'igual manera el decaïment i la mort,

condueixen als éssers vius a la seva fi.

10.6. Ajagarapethavatthu - La història de la boa penedida, un esperit famolenc (Els resultats del mal turmenten a l'ignorant)

{136} Quan l'ignorant actua de mala manera,

inconscient del resultat dels seus actes,

el seu mal karma el crema per dins,

com el foc crema a algú que es troba entre les flames.

10.7. Mahamoggallanattheravatthu - La història del Venerable Maha Moggallana (Els mals resultats de danyar a l'home piadós - Els mals resultats de danyar al sant innocu - Danyar a un sant és desastrós - Estats de desgràcia esperen al malfactor)

{137} Aquell que danya a l'home innocu,

o ofèn a l'inofensiu,

amb certesa i ràpidament,

aconseguirà a un d'aquests deu estats:

{138} Agudes penes o privacions,

ferides en el cos

o seriosos mals,

trastorns mentals.

{139} Problemes amb el monarca,

falses acusacions,

pèrdua dels familiars

o de les riqueses.

{140} L'incendi de la casa

en un greu destret.

I després de la dissolució del cos,

el ximple naixerà en l'infern.

10.8. Bahubhandikabhikkhuvatthu - La història del Venerable Bahubhandika (Pràctiques que no condueixen a la puresa)

{141} No per caminar nu, tenir cabells embullats ni per estar brut;

no per dejunar ni dormir en el terra;

no per les penitències, la suor ni les cendres,

es purifica un ser mortal si encara és aclaparat pels dubtes.

10.9. Santatimahamattavatthu - La història del ministre Santati (Els costums no espatllen la virtut)

{142} Malgrat que algú usi bells guarniments, si viu en pau,

calmat, establert en la vida santa,

apartat de la violència cap a tots els éssers,

aquest és un veritable brahman, un ermità, un monjo.

10.11. Sukhasamaneravatthu- La història de l'aprenent Sukha (Aquells que dominen la seva pròpia ment)

{145} Els que reguen, controlen les aigües,

els fabricants de fletxes, modelen les astes,

els fusters donen forma a la fusta

i els virtuosos es dominen a si mateixos.

Capítol 11: Jaravagga - Deteriorament

(146 - 156)

11.1. Visakkhayasahayikanamvatthu - La història dels companys de Visakha (Qui utilitza paraules pacificadores és un noble ésser)

{146} Per què aquest riure, per què tanta broma,

quan tot està en flames?

Com és que envoltat completament en la foscor,

no cerques la llum?

11.2. Sirimavatthu - La història de Sirima (Contemplant la veritable naturalesa del cos)

{147} Contempleu aquest bell cos,

una adolorida massa de grumolls,

apreciada, però afligida i miserable

on res dura, res persisteix.

11.3. Uttaratherivatthu - La història de la seguidora Uttara (La vida acaba amb la mort)

{148} Totalment decadent és aquest cos,

niu de malalties i perible;

aquesta massa que és podreix es trenca fàcilment.

La mort posa fi a la vida.

11.4. Sambahulaadhimanikabhikkhuvatthu - La història dels deixebles de Adhimanika (La mirada que atura el desig)

{149} Aquests ossos grisos com coloms,

escampats en la tardor,

com grans carabasses blanques:

quin plaer hi ha en mirar-los?

11.5. Janapadakalyanirupanandatherivatthu - La història de la novícia Rupananda (El cos és una ciutat d'ossos)

{150} Aquesta ciutat feta d'ossos,

coberts amb carn i sang,

on s'emmagatzemen el deteriorament i la mort,

l'orgull i la ingratitud.

11.6. Mallikadevivatthu - La història de la princesa Mallika (L'ensenyament del Buda no es deteriora mai)

{151} Fins i tot els luxosos carruatges reals es descomponen,

igual que aquest cos que decau.

Només el Dharma dels Nobles éssers no envelleix,

d'aquells que fan el bé.

11.7. Laludayitheravatthu - La història del Venerable Kaludayi (El cos engreixa, la ment no)

{152} Com un vell bou que engreixa,

així és l'home de pocs coneixements:

la seva carn s'incrementa,

però no creix en saviesa.

11.8. Udanavatthu - Els versos [del Venerable Ananda] (Mirant al constructor de la casa - El material de la construcció està destruït)

{153} A través de repetits naixements

m'afanyava a cercar, sense trobar mai

al constructor de la casa:

penós és aquest naixement repetit una vegada i una altra.

{154} Oh!, constructor de la casa:

has estat descobert,

no construiràs la casa de nou,

totes les teves bigues han estat destruïdes

i el suport demolit.

La ment ha deixat d'estar condicionada

i la fi de l'aferrament ha estat aconseguit.

11.9. Mahadhanasetthiputtavatthu - La història de Mahadhana, el fill del domador (Penediment en la vellesa - Nostàlgia per la glòria passada)

{155} Qui no es comporta d'acord amb la vida santa,

o no aconsegueix les riqueses en la seva joventut,

amb prou feines sobreviu, com una vella garsa

al voltant d'un estany sense peixos.

{156} Qui no s'orienta cap a la vida santa,

o no aconsegueix les riqueses en la seva joventut,
degenera com un arc corbat i inútil,
anhelant el passat.

Capítol 12: Attavagga - El jo (157 - 166)

12.1. Bodhirajakumaravatthu - La història de Bodhirajakumara (Tenint cura de si mateix)

{157} Si un s'aprecia a si mateix,

encara que sembli cobert, hauria de posar-se a recer.

El savi hauria d'estar atent

en cadascuna de les tres vigílies de la nit.

12.2. Upanandasakyaputtattheravatthu - La història del Venerable Upananda Sakyaputta (Ofereix consells només si ets virtuós tu mateix)

{158} Primer un hauria d'arrelar-se

a si mateix en el que és correcte;

llavors, podrà ensenyar als altres;

així el savi mai serà avergonyit.

12.3. Padhanikatissatheravatthu - La història del Venerable Padhanikatissa (És millor disciplinar-se a un mateix que als altres)

{159} Un hauria de comportar-se,

d'igual manera a com ensenya als altres.

Si un és calmat i tranquil, pot tranquil·litzar als altres.

Controlar-se a si mateix és realment difícil.

12.4. Kumarakassapamatuttherivatthu - La història de la mare de Kumarakassapa (Un mateix és qui millor pot ajudar-se a si mateix)

{160} Un mateix és el seu propi refugi,

qui més podria ser-ho?

Practicant correctament,

un es posa a recer en l'adversitat.

12.5. Mahakalaupasakavatthu - La història de Mahakala Upasaka (El ximple es lamenta de si mateix)

{161} El mal bé d'un mateix,

sorgeix en un i un mateix el produeix.

Erosiona al ximple,

com el diamant a la gemma més dura.

12.6. Devadattavatthu - La història de Devadatta (La mala acció aclapara al malfactor)

{162} Algú que actua malament,

és com l'arbre sala cobert d'heura,

es converteix en allò

que desitja als seus enemics.

12.7. Sanghabhedaparisakkanavatthu - La història del cisma del Sangha (Ajudar-se a un mateix és difícil)

{163} Actuar malament és fàcil,

i el fereix a un.

Però el que és bo i beneficiós,

és molt difícil de fer.

12.8. Kalattheravatthu - La història del Venerable Kala (El maliciós s'autodestrueix)

{164} El ximple que té un punt de vista equivocat,

censura l'ensenyança dels Arahants,

dels éssers nobles que practiquen el Dharma,

aquest -com el bambú que floreix-

produeix els fruits de la seva pròpia destrucció.

12.9. Culakalaupasakavatthu - La història de Culakala Upasaka (Puresa, impuresa: creades per un mateix)

{165} Un mateix fa el mal,

un mateix es contamina,

un mateix deixa de fer el mal,

un mateix es purifica.

Puresa i impuresa depenen d'un mateix,

ningú pot purificar a l'altre.

12.10. Attadatthattheravatthu - La història del Venerable Attadattha (Ajuda als altres, però tingues cura de tu mateix)

{166} Que ningú oblidi el seu propi bé

quan ajuda als altres.

Conèixer i no oblidar la meta pròpia

per tal d'assolir-la.

Capítol 13: Lokavagga - El món (167 - 178)

13.1. Daharabhikkhuvatthu - La història del jove deixeble (No conrear el modus vivendi mundà)

{167} No aneu rere allò que és depravat,

no visqueu negligentment,

no adopteu falsos punts de vista,

no conreeu l'estil de vida mundà.

13.2. Suddhodanavatthu - La història del rei Suddhodana (Els homes rectes són feliços aquí i al món esdevenidor - Actua d'acord als ensenyaments)

{168} Desperta, sigues diligent,

practica el Dharma correctament,

els que practiquen el Dharma són feliços,

en aquest món i en l'esdevenidor.

{169} Viu el Dharma correctament,

no visquis de mala manera,

els que practiquen el Dharma són feliços,

en aquesta vida i en l'esdevenidor.

13.3. Pancasatavipassakabhikkhuvatthu - La història de diversos deixebles (Observa el canvi constant de la vida)

{170} Com una simple bombolla d'escuma,

com un miratge,

ha de ser vist el món,

el que mira d'aquesta manera escapa al rei de la mort.

13.4. Abhayarajakumaravatthu - La història del príncep Abhaya (Els disciplinats no s'aferren al cos)

{171} Veniu, contempleu aquest món,

que és com un ostentós carruatge reial,

en el que molt a gust s'hi passegen els ximples,

però al que els que estan atents no s'hi aferren.

13.5. Sammajjanattheravatthu - La història del Venerable Sammunjani (El diligent il·lumina el món)

{172} El que vivia distret

però desprès viu amb atenció,

il·lumina el món sencer,

com la lluna quan s'allibera dels núvols.

13.6. Angulimalattheravatthu - La història del Venerable Angulimala (El mal és superat amb el bé)

{173} El que cobreix les seves males accions

amb el karma saludable,

il·lumina aquest món sencer

com la lluna quan s'allibera dels núvols.

13.7. Pesakaradhitavatthu - La història d'una teixidora (Sense l'ull de la saviesa el món queda cec)

{174} Aquest món està cec.

Pocs són els que poden veure,

igual que pocs s'eleven al cel,

com a ocells alliberats de les xarxes.

13.8. Timsabhikkhuvatthu - La història de trenta deixebles (El savi s'eleva més enllà del mundà)

{175} Els cignes volen per la ruta del sol,

els poderosos travessen els aires,

els savis s'aparten del món,

conquerint al Mara amb les seves hosts.

13.9. Cincamanavikavatthu - La història de Cincamanavika (El mentider és capaç de cometre qualsevol crim)

{176} No hi ha malament que no pugui cometre

el que parla falsament,

fa cas omís del Dharma

i nega les altres vides.

13.10. Asadisadanavatthu - La història de l'almoina sense rivalitat (La felicitat a través de bones obres)

{177} Certament, els miserables no abasten el món dels déus,

ni els ximples mai seran magnànims;

però el savi que és contenta en donar,

serà feliç també en el món esdevenidor.

13.11. Anathapindikaputtakalavatthu - La història de Kala, el fill de Anathapindika (Ser el guanyador del corrent és el suprem)

{178} Per sobre la sobirania de tota la terra,

per sobre l'elevació als cels,

per sobre el domini dels vasts mons,

està el fet de guanyar el fruit de l'entrada-en-el-corrent.

Capítol 14: Buddhavagga - El Buda (179 - 196)

14.1. Maradhitaravatthu - Història de les tres filles del Mara (El Buda no pot ser temptat - El Buda no pot ser influenciat)

{179} Aquest Buda que ha conquerit l'impossible,

la victòria del qual no pot desfer-se,

que és insondable i no deixa petjades,

quina pista voleu que segueixi?

{180} L'avidesa que a altres enreda i atrapa,

no condueix a enlloc

a aquest Buda que ha conquistat l'impossible,

quina pista voleu que segueixi?

14.2. Devorohanavatthu - Història de la tornada del món dels deves (Els déus i els éssers humans adoren al Buda)

{181} Aquells nobles lliurats a la meditació,

gojosos i afables en deixar anar,

conscientment atents, savis i desperts,

fins a de els déus reben lloances.

14.3. Erakapattanagarajavatthu - Història de Erakapatta, el rei dels nagas (Quatre oportunitats poc freqüents)

{182} És difícil néixer com a ésser humà,

difícil és la vida dels mortals;

és poc comú escoltar el veritable Dharma,

i excepcional, el sorgiment d'un Buda.

14.4. Anandattherapanhavatthu - Història de la pregunta plantejada pel Venerable Ananda (Les instruccions dels Budes - La paciència i la gran virtut del renunciant - Les nobles directrius)

{183} Cap mal fer a ningú,

generar el bé i conrear-lo,

i mantenir la ment disciplinada i pura:

aquesta és l'ensenyament dels Budes.

{184} La paciència i la resistència constitueixen la virtut més elevada,

els Budes proclamen que el Nirvana és el bé suprem.

Algú que irrita o agredeix a uns altres,

no és ni monjo ni renunciant.

{185} No maleir ni fer mal,

moderar-se concorde als preceptes,

menjar poc, viure reclòs

i entrenar la ment en el sublim:

aquesta és l'ensenyament dels Budes.

14.5. Anabhiratabhikkhuvatthu - Història d'un aprenent jove insatisfet (El plaer sensual mai sadolla - Esquiveu els plaers sensuals)

{186} Ni la pluja de monedes d'or,

pot sadollar el desig de la sensualitat,

els plaers són petites alegries i molt sofriment,

així ho considera el savi.

{187} El perfecte deixeble del Buda,

fins i tot en delits celestials

no troba cap plaer:

el delit acaba en la cobdícia.

14.6. Aggidattabrahmanavatthu - Història de Aggidatta (La por afligeix a les masses - Aquells refugis no ofereixen ajuda - Veient les quatre nobles veritats - La noble sendera - Un refugi que acaba amb el sofriment)

{188} La gent turmentada per la por,

busca refugi en els pujols,

en els boscos, sota els arbres sagrats,

va a monestirs i santuaris.

{189} Aquest tipus de refugi no és segur,

no és el refugi suprem.

Un no s'allibera de tot el sofriment,

anant a refugis així.

{190} Però prenent de refugi al Buda,

al Dharma i al Sangha,

un veu amb la perfecta visió

les Quatre Nobles Veritats:

{191} El sofriment amb el seu sorgiment causal,

la superació del mateix,

i el Noble Òctuple camí

que condueix a la fi del sofriment...

{192} ... Un refugi així, sí, és segur,

és un refugi suprem.

Un s'allibera de tot el sofriment,

anant per semblant refugi.

14.7. Anandttherapanhavatthu - Història de la pregunta sorgida en el Venerable Ananda (És poc freqüent el sorgiment del Buda)

{193} És difícil trobar a un home pur i noble,

un home així no neix en qualsevol lloc.

Quan neix un savi així,

que la família se senti joiosa.

14.8. Sambahulabhikkhuvatthu - Història de diversos deixebles (Quatre factors de felicitat)

{194} Joiós és el despertar dels Budes,

joiosa la proclamació del veritable Dharma,

joiosa és l'harmonia dins del Sangha,

i joioses les seves pràctiques de renúncia.

14.9. Kassapadasabalassasuvannacetiyavatthu - Història de diversos deixebles (Quatre factors de felicitat)

{195} Qui ha superat les percepcions ordinàries,

que ha creuat la pena i el lament,

qui reverència als que són dignes de lloança,

als Budes i els seus seguidors,

{196} ... El mèrit de qui reverència a homes així,

calmat i lliure dels temors,

és tan gran,

que ningú és capaç de fer-s'en carreg.

Capítol 15: Sukhavagga - Felicitat (197 - 208)

15.1. Ñātikalahavūpasamanavatthu - Història de la pacificació dels parents del Buda (Sukha Vagga: felicitat - Sense malaltia entre els malalts - Sense ansietat entre els ansiosos)

{197} Nosaltres, els de la vida sense odi,

feliços, entre els que odien,

enmig de l'odi humà,

vivim lliures d'odi.

{198} Nosaltres, de la vida saludable,

feliços, entre els malalts,

enmig de la malaltia humana,

vivim lliures de malaltia.

{199} Nosaltres, els de la vida moderada,

felices, entre els desenfrenats,

enmig de la voràgine humana,

vivim lliures de la hiperactivitat.

15.2. Māravatthu - Història del Mara (Els purs viuen feliços)

{200} Per a nosaltres que res posseïm,

la vida és realment molt feliç,

la plenitud i el goig és el nostre aliment,

com el dels deves lluminosos.

15.3. Kosalaraññoparā jayavatthu - Història de la derrota del rei Kosala (Són feliços tant en la victòria com en la derrota)

{201} La victòria genera l'odi

i els vençuts jeuen en la pena,

però els pacífics viuen feliços,

transcendint tant la victòria com la derrota.

15.4. Aññatarakuladā rikā vatthu - Història d'una núvia jove (La felicitat tranquil·litza)

{202} No hi ha més gran foc que la cobdícia,

ni crim més gran que l'odi;

no hi ha més gran sofriment que l'existència corporal,

ni alegria més sublim que la pau mental.

15.5. Ekaupā sakavatthu - Història d'un deixeble laic (Les pitjors malalties i la felicitat més gran)

{203} La gana és el major de tots els mals,

la pena més gran radica en el soroll mental;

comprenent això tal com realment és,

el Nirvana esdevé com la suprema fita.

15.6. Pasenadikosalavatthu - Història del rei Pasenadi de Kosala (Quatre adquisicions superiors)

{204} La salut és el més alt guany,

conformar-se, la més gran riquesa;

ser més digne de confiança que els parents,

i el Nirvana, la joia suprema.

15.7. Tissattheravatthu - Història del Venerable Tissa (Els lliures són els més purs)

{205} Havent tastat la solitud,

i assaborit la pau sublim,

lliure de pena i desafectat,

degusta la joia del Dharma.

15.8. Sakkavatthu - Història de Sakka (Trobades plaents - La companyia feliç - El bé i el savi)

{206} Bo és veure als nobles éssers,

joiosa és la seva companyia.

No associant-se amb els ximples,

un pot romandre sempre feliç.

{207} Qui intima amb els ximples,

certament, estarà afligit per molt temps,

la companyia dels ximples és tan penosa com la dels enemics,

però la càlida companyia d'un savi,

és com trobar-se amb la seva pròpia gent.

{208} Per tant cal anar amb determinació,

amb el savi ben versat, virtuós i noble,

cal associar-se amb aquesta classe de virtuós,

com s'associa la lluna amb els estels.

Capítol 16: Piyavagga - Afecció (209 - 220)

16.1. Tayojanapabbajitavatthu - Història dels tres anacoretes (Admiració cap al que es busca a si mateix - No buscar el que és agradable ni el que és desagradable: ambdós són dolorosos - No lligar-se amb les cordes dels impediments)

{209} Aquell que s'esforça cap a objectius erronis

i no fa res pel que realment val la pena,

lligat al volgut, abandonant la recerca,

envejarà a aquells que s'exerciten a si mateixos.

{210} No et deixis afectar pel que vols

tot el temps, ni tampoc pel que odies,

no miris ni una cosa ni l'altra

perquè en tots dos hi ha sofriment.

{211} No prenguis allò que t'agrada,

perquè dura és la separació.

Per a aquells que no fan cap diferencia entre el volgut i el no volgut,

no existeixen més lligams.

16.2. Aññataraku umbikavatthu - Història d'un ric aferrat a la llar (El resultat de l'afecte)

{212} De l'afecte neix el dolor,

de l'afecte neix la por.

Per a algú que no s'encapritxa,

no hi ha dolor i molt menys por.

16.3. Visākhāvatthu - Història de Visākhā (Dolor i por neixen d'allò que s'estima)

{213} De l'afecte neix el dolor,

de l'afecte neix la por.

Per a algú que està lliure d'afecte,

no hi ha dolor i molt menys por.

16.4. Licchavīvatthu - Història del príncep Licchavī (El resultat de la cobdícia)

{214} De la cobdícia neix el dolor,

de la cobdícia neix la por.

Per a algú que és lliure de cobdícia,

no hi ha dolor i molt menys por.

16.5. Anitthigandhakumāravatthu - Història de Anitthigandha Kumāra (El resultat de la passió)

{215} De la passió neix el dolor,

de la passió neix la por.

Per a algú que és lliure de passions,

no hi ha dolor i molt menys por.

16.6. Aññatarabrāhmavatthu - Història d'un brahman (El dolor i la por sorgeixen a causa de l'avarícia)

{216} De l'avidesa neix el dolor,

de l'avidesa neix la por.

Per algú que és lliure d'avidesa,

no hi ha dolor i molt menys por.

16.7. Pañcasatadārakavatthu - Història de cinc-cents nois (Estimat per les masses)

{217} Perfecte en la virtut, de coneixement ple,

ferm en el Dharma, coneixedor de la Veritat:

Una persona així és estimada per la gent,

algú que només fa el que és correcte.

16.8. Ekaanāgā mittheravatthu - Història d'un Venerable Anāgāla meva (La persona amb elevats valors)

{218} Algú que anhela allò que no es pot definir,

la ment del qual és embeguda amb això,

no lligada als plaers sensuals,

és anomenat "el que va per els corrents ascendents".

16.9. Nandiyavatthu - Història de Nandiya (Els fruits de les bones accions - Les bones accions condueixen a bons resultats)

{219} Algú que per molt de temps s'ha absentat de casa

i retorna des de lluny, fora de perill,

s'omple d'alegria,

per la benvinguda dels seus amics, parents i els que li desitgen el bé.

{220} De la mateixa manera, el que acumula mèrits,

quan passa d'una vida a l'altre,

els seus mèrits el rebran allí,

com quan algú estimat retorna a casa.

Capítol 17: Kodhavagga - Ira (221 - 234)

17.1. Rohinī khattiyakaññāvatthu - Història de la princesa Rohini (Aquell que no està corprès per la pena)

{221} La ira i l'orgull han de ser abandonats,

i les cadenes rebutjades;

la insatisfacció està absent on no hi ha desitjos,

on no existeixen lligams del cos ni de la ment.

17.2. Aññatarabhikkhuvatthu - Història del deixeble (Auriga eficient)

{222} Qui controla la ira quan sorgeix,

com a un carruatge amb els seus cavalls i les brides,

l'anomeno auriga,

els altres, tenen agafades les regnes però no controlen res.

17.3. Uttarāupāsikavatthu - Història de la deixebla laica Uttarā (Auriga eficient)

{223} Conquesta la ira amb amistat,

el mal es conquesta amb el bé,

amb la generositat es conquesta la misèria

i amb la veracitat, el fet de dir mentides.

17.4. Mahāmoggallānapañhavatthu - Història de la pregunta sorgida en el Venerable Mahā Moggallāna (Tres qualitats que condueixen al cel)

{224} Digues la veritat, no siguis airós

i al que demana caritat, dóna-li encara que tinguis poc.

Mitjançant aquestes tres qualitats

arribaràs al regne dels déus.

17.5. Buddhapitubrāhma avatthu - Història del brahman que ha estat "pare del Buda" (Els que no fan mal aconsegueixen l'immortal)

{225} Els savis inofensius,

amb el cos voluntàriament controlat,

es dirigeixen a l'Estat més elevat,

on ja no hi ha més aflicció.

17.6. Puadāsīvatthu - Història de la noia esclava Pua (Ànsia pel Nirvana)

{226} Aquells que estan permanentment vigilants,

que s'entrenen de dia i de nit,

obstinats a aconseguir el Nirvana,

eliminen totes les impureses.

17.7. Atulaupāsakavatthu - Història del deixeble laic Atula (No hi ha ni un a qui no culpin - No hi ha ningú exclusivament culpable o lloat - La persona que tot el temps és digna de lloances - La persona que és com l'or sòlid)

{227} Aquesta és una antiga dita, Atula,

no només una dita d'ara:

'Culpen al que se senti en silenci,

culpen al que parla massa

i culpen al que parla moderadament',

no hi ha ningú en el món a qui no culpin.

{228} No va haver-hi mai ningú, no hi haurà mai ningú

ni ara hi ha ningú,

que sigui perpètuament culpat

o perpètuament lloat.

{229} Però aquells que són intel·ligents,

savis, de conducta impecable,

ben afirmats en virtut i saviesa,

aquests s'examinen a si mateixos dia rere dia.

{230} Qui podrà culpar a algú tan fi

com el fil d'or del riu Jambu?

Fins i tot els deves lloen a algú així

i fins i tot Brahma l'elogia.

17.8. Chabbaggiyavatthu - Història del grup dels sis deixebles (La persona disciplinada corporalment - La conducta verbal virtuosa - Disciplineu la vostra ment - Protegiu les tres portes)

{231} Un hauria de guardar-se d'actuar enfadat,

refrenar el cos,

i havent abandonat la mala conducta corporal,

entrenar-se a si mateix en el bé.

{232} Un hauria de guardar-se de parlar enfadat,

refrenar la parla,

i havent abandonat la mala conducta verbal,

entrenar-se a si mateix en el bé.

{233} Un hauria de guardar-se de pensar amb ira,

refrenar el pensament,

i havent abandonat els pensaments negatius,

entrenar-se a si mateix en el bé.

{234} Els savis refrenen el cos,

igual que refrenen la parla,

i també restringeixen la seva ment:

viuen perfectament autoregulats.

Capítol 18: Malavagga - Impureses

(235 - 255)

18.1. Goghātakaputtavatthu - Història del fill del carnisser (L'home a la vora de la mort - Trobar ajuda immediata - En presència del rei de la mort - Evitar el cicle de l'existència)

{235} Ets ara com una fulla marcida,

i els missatgers de la Mort estan a prop;

estàs enfront de la porta del comiat,

però manques de provisions pel camí.

{236} Fes una illa de tu mateix, aïllat,

practica i fes-te savi,

lliure de taques i penes,

vés cap als llocs celestials.

{237} La teva vida pot acabar-se ara mateix,

estàs en presència de la mort,

en el camí no hi ha espai pel descans,

i no tens provisions pel camí.

{238} Fes una illa de tu mateix, aïllat,

practica amb diligència i fes-te savi,

allibera't de taques i penes,

no retornaràs al cicle de naixements i morts.

18.2. Aññatarabrāhmaavatthu - Història d'un brahman (Purificant-se gradualment a si mateix)

{239} A poc a poc, gradualment

i successivament, el savi

elimina totes les contaminacions

com el fonedor que purifica la plata.

18.3. Tissattheravatthu - Història del Venerable Tissa (El mal dins d'un l'arruïna a un mateix)

{240} Igual que l'òxid devora el ferro

del qual ha sorgit,

així, les transgressions

condueixen, a qui les comet, a estats lamentables.

18.4. Lāudāiīvatthu - Història de Kaludayi (Causes de la taca)

{241} La manca de recitació, és l'òxid dels encanteris,

la manca de reparació, l'òxid de la casa,

l'oblit, és l'òxid de la bellesa

i la mandra, l'òxid del vigilant.

18.5. Aññatarakulaputtavatthu - Història de l'home, la dona del qual va cometre adulteri (Les maldats són taques, i la ignorància, és la pitjor entre elles - La ignorància és la pitjor taca)

{242} La mala conducta és la taca de la dona,

pel donant, l'avarícia és la taca,

les males accions taquen,

tant en aquesta vida com en vides futures.

{243} Però la pitjor de totes les taques

és la ignorància, la taca més gran,

per això, monjos, abandoneu les taques,

i viviu lliures d'impureses.

18.6. Cūasāribhikkhuvatthu - Història de Cula Sari (La vida desvergonyida és fàcil - La vida d'una persona modesta, és difícil)

{244} Fàcil és la vida de l'home desvergonyit,

que avança descaradament com un corb,

que calumnia i fanfarroneja,

amb una vida completament corrompuda.

{245} Però difícil és la vida d'un home modest,

que sempre cerca la puresa,

que és jovial i humil,

amb una vida pura i reflexiva.

18.7. Pañcaupāsakavatthu - Història dels cinc-cents deixebles laics (Eviteu les males accions - El laic ha de seguir els preceptes - Els preceptes prevenen el sofriment)

{246} Si algú destrueix la vida,

si de les seves paraules emana la mentida,

si pren el que no li és lliurement donat

o visita les dones d'altres;

{247} O si és addicte a les begudes intoxicants,

indulgent amb tot això,

talla les seves pròpies arrels de la felicitat,

en aquesta vida.

{248} Per això, recorda, amic,

és difícil controlar les males accions,

no deixis que la cobdícia i la maldat

t'arrosseguin pel camí de la insatisfacció.

18.8. Tissadaharavatthu - Història de Tissa (Els envejosos no tenen pau - Els que no envegen, són pacífics)

{249} La gent dóna d'acord a la seva fe,

d'acord a la seva pròpia voluntat.

Per això, si algú es torba pel rebut,

o pel menjar i beguda que els altres reben,

no calmarà la seva ment,

ni de dia ni de nit.

{250} Però el que ha parat la ment envejosa,

l'ha desarrelat i destruït per complet,

realment, tant de dia com de nit,

gaudirà d'una ment afable.

18.9. Pañcaupāsakavatthu - Història de cinc deixebles laics (L'avidesa és la pitjor inundació)

{251} No hi ha foc major que la cobdícia,

no hi ha lligam més gran que l'odi,

la xarxa de la falsa il·lusió no té igual

i no hi ha pitjor inundació que l'avidesa.

18.10. Emakasehivatthu - Història de l'home ric Mendaka (És fàcil veure les falles dels altres)

{252} Les falles dels altres, són fàcilment detectables,

però és difícil veure les d'un mateix,

a causa d'això, com qui separa la palla del gra,

un fa públiques les falles alienes,

mentre amaga les pròpies,

tal com l'hàbil caçador d'aus, s'amaga a si mateix.

18.11. Ujjhānasaññittheravatthu- Història del Venerable Ujjhanasaññi (Veient les faltes dels altres)

{253} Qui sempre mira les faltes d'els altres,

constantment censura i s'ofèn,

i no obstant això, camufla les seves pròpies falles,

està molt lluny de destruir les seves imperfeccions.

18.12. Subhaddaparibbājakavatthu - Història de l'anacoreta que demana caritat, Subhadda (Res és etern, excepte el Nirvana - El Buda és lliure d'ansietat)

{254} Així com no hi ha camí darrere el cel,

no hi ha ningú darrere un sant,

malgrat que molts es delecten en atraccions mundanes,

els Tathagates sempre romanen lliures de preocupacions.

{255} Així com no hi ha camí darrere el cel,

no hi ha ningú darrere un sant,

el que és condicionat mai dura,

i mai, el Buda, trontolla.

Capítol 19: Dhammatthavagga - El just

(256 - 272)

19.1. Vinicchayamahāmattavatthu - Història d'un jutge (El just i l'imparcial tenen el millor judici - La família arrelada en la Llei)

{256} Molts jutgen a la lleugera

no recolzant-se en el Dharma,

però el savi hauria d'investigar

tant el just com l'injust.

{257} Qui guia als altres amb imparcialitat,

acuradament, d'acord al Dharma,

és el protector del Dharma,

el coneix i és designat com autoritat.

19.2. Chabbaggiyavatthu - Història del grup dels sis deixebles (Qui parla molt no necessàriament és un savi)

{258} Tan sols per articular sons amb la veu

un no es converteix en savi.

Tot gaudint de seguretat, qui és lliure d'odi i por,

a aquest se'l considera "savi".

19.3. Ekudānakhīāsavavatthu - Història del grup del Arahant Ekudana (Qui sap, parla poc)

{259} Tan sols per articular sons amb la veu

un no es torna versat en el Dharma,

però aquell que, havent-lo escoltat, encara que sigui poc,

el practica diligentment,

aquest realment és "versat en el Dharma".

19.4. Lakuakabhaddiyattheravatthu - Història del Venerable Lakuntaka Bhaddiya (El cabell gris no el converteix a un en ancià - La persona que practica preseverantment i diligentment es converteix en un venerable ancià)

{260} L'home no és un venerable ancià,

únicament per tenir el cabell canós;

podria ser algú que ha envellit i prou,

algú que ha envellit en va.

{260} Qui és just i veraç,

no violent, prudent i disciplinat,

qui ha eliminat les contaminacions,

aquest és un venerable ancià.

19.5. Sambahulabhikkhuvatthu - Història d'alguns deixebles (Qui abandona la gelosia és de bona naturalesa - Qui desarrela el mal obté la victòria)

{262} No és per l'eloqüència,

o per la seva bella aparença,

que un es converteix en una bella persona,

si, a més, és gelós, jactanciós i mesquí.

{262} Qui realment és "bell",

és qui ha desarrelat les contaminacions,

les ha destruït per complet,

un home savi que ha eliminat l'odi.

19.6. Hatthakavatthu - Història del Venerable Hatthaka (El cap rapat no fa al practicant - Qui abandona la maldat és un veritable practicant)

{264} Tan sols per afaitar-se el cap, un no es converteix en un bon practicant,

si segueix sent mentider i indisciplinat.

Qui cobeja i és ple de desitjos,

com podria ser un bon aprenent?

{265} Qui ha subjugat tota la maldat,

ha eradicat totes les males accions,

petites i grans,

aquest és un veritable practicant del Dharma.

19.7. Aññatarabrāhmaavatthu - Història d'un brahman (Un no es fa aprenent merament per demanar almoines - La vida santa fa al monjo)

{266} Encara que un hagi de pidolar almoines,

no per això es converteix en monjo,

només qui practica el Dharma,

mereix aquest nom.

{267} Qui ha transcendit el bé i el mal,

ha viscut la vida santa

i ha superat el món mundà,

aquest és realment un monjo.

19.8. Titthiyavatthu - Història dels seguidors d'una doctrina no budista (El mer silenci no el fa a un savi - La veritable saviesa el fa a un savi)

{268} El mer silenci no el fa a un savi,

quan s'és ignorant i extraviat;

però sospesar tot i optar només pel que és noble,

porta com a benedicció, la saviesa.

{269} Qui, fa conscient el món intern i el món extern

-havent adquirit aquesta saviesa-,

es desfà del mal per complet,

és un veritable savi.

19.9. Bālisikavatthu - Història d'un pescador de nom Ariya (Els veritables Ariyas no són violents)

{270} El que danya als éssers vius

no pot ser un home noble,

només el respecte per la vida

el fa a un digne d'aquest nom.

19.10. Sambahulasīlādisampannabhikkhuvatthu - Història d'uns deixebles (El practicant hauria de destruir totes les passions - Les contaminacions haurien de ser abandonades per aconseguir l'alliberament)

{271} No és a través els vots i els rituals,

no per llegir molt

ni per aconseguir la calma meditativa,

tampoc per viure reclòs;

{272} Res d'això és suficient per què el practicant pugui dir:

"He experimentat la joia del "deixar anar",

que és negada a la gent comuna",

si encara no s'ha alliberat de totes les contaminacions.

Capítol 20: Maggavagga - El camí (273 - 289)

20.1. Pañcasatabhikkhuvatthu - Història dels cinc-cents deixebles (L'Óctuple camí és el millor - L'únic camí de purificació - Camí per posar fi la insatisfacció - El Buda és qui el mostra)

{273} Dels camins a seguir, l'óctuple és el millor,

i dels principis, les quatre nobles veritats.

El desaferrament és el millor ensenyament,

i el millor dels homes és el Despert.

{274} Aquest és el camí, no n'hi ha cap altre per aquí,

per tal de purificar la visió;

si un entra en aquest Camí,

descol·loca al Mara per complet.

{275} Entreu, doncs, en el Camí,

poseu fi a la insatisfacció.

Lliure de nusos i punxes per mitjà del coneixement,

jo mateix proclamo el Camí.

{276} Els Budes tan sols indiquen el camí,

però sou vosaltres els que heu de practicar i seguir-lo;

els meditadors que segueixen aquest Camí,

s'alliberen plenament de les urpes del Mara.

20.2. Aniccalakkhaavatthu - Història dels cinc-cents deixebles (Les coses condicionals són transitòries)

{277} Quan un descobreix amb saviesa

que totes les coses condicionades són transitòries,

es desprèn del cansament de la insatisfacció

i fa un pas en el camí de la puresa.

20.3. Dukkhalakkhaavatthu - Història dels cinc-cents deixebles (Totes les coses compostes porten a la insatisfacció)

{278} Quan un descobreix amb saviesa

que totes les coses condicionades són doloroses,

es desprèn del cansament de la insatisfacció

i fa un pas en el camí de la puresa.

20.4. Anattalakkhaavatthu - Història dels cinc-cents monjos (Tot és freturós del ser)

{279} Quan un descobreix amb saviesa

que totes les coses condicionades no són essencials,

un es desprèn del cansament de la insatisfacció

i fa un pas en el camí de la puresa.

20.5. Padhānakammikatissattheravatthu - Història del Venerable Tissa, l'ociós (El mandrós perd el camí)

{280} El que no s'esforça quan arriba el moment de fer-ho,

que és indolent sent encara jove i fort,

amb la ment feble i sense objectiu clar,

no trobarà el camí de la saviesa.

20.6. Sūkarapetavatthu - Història de l'esperit del porc (Purifiqueu els vostres pensaments, paraules i accions)

{281} Sempre vigilant del que un diu ii amb la ment calmada,

evitant accions corporals perjudicials:

Així un hauria de preservar les tres portes del karma,

per avançar en el camí, conegut tan sols pels savis.

20.7. Pohilattheravatthu - Història del Venerable Pothila (Camí per incrementar la saviesa)

{282} Certament, de la meditació brolla la saviesa,

mentre que la mateixa s'esvaeix, quan no es medita;

havent conegut aquesta doble via,

la del progrés i el declivi,

un hauria d'esforçar-se

per incrementar la saviesa.

20.8. Pañcamahallakabhikkhuvatthu - Història dels cinc deixebles ancians (Rebutjar la passió - Aferrament a les dones)

{283} Talleu el bosc censer i no solament un arbre,

perquè és el bosc on s'origina la por.

Havent tallat el bosc amb les males herbes de les passions,

sereu veritables monjos que aconsegueixen el Nirvana.

{284} I mentre el bosc no sigui tallat
el més mínim desig de l'home cap a la dona,
encadenarà la seva ment
com la lletera que rau lligada a la seva mare vaca.

20.9. Suvaakrattheravatthu - Història d'un venerable home que fou orfebre (camí de pau)

{285} Arrenca l'afecte cap a tu mateix,
com s'arrenca la lila de la tardor.
Conrea el camí de la pau
i el Nirvana ensenyat pel despert.

20.10. Mahādhanavāijavatthu -

Història del comerciant Mahadhana (La por a la mort)

{286} "Aquí passaré l'estació de les Pluges,
allí l'hivern i allà estiu".
Així planifica el ximple,
inconscient de tot perill.

20.11. Kisāgotamīvatthu - Història de Kisagotami (La mort feta fos la inclinació)

{287} Qui viu amb la ment aferrada,
cercant delit en els fills i els ramats,
serà enganxat per la mort i escombrat,
com quan un poble dormit, és arrossegat per una gran inundació.

20.12. Paācārāvatthu - Història de Patacara (No hi ha protecció quan fa falta - El camí vers l'immortal)

{288} Els fills no ofereixen cap refugi,

els pares i la familia, tampoc,

per a algú enxampat per la mort,

no hi ha refugi en el parentiu.

{288} Havent entès això,

el savi es concentra en la virtut,

i amb diligència esclareix el camí

que condueix al Nirvana.

Capítol 21: Pakinnakavagga - Miscel·lània (290 - 305)

21.1. Attanopubbakammavatthu - Història de les accions prèvies del Buda (Renunciant a poc, s'adquireix molt)

{290} Si s'albira una gran felicitat,

desistint a una de no tan gran,

l'home savi renúncia a la darrera,

per aconseguir la primera.

21.2. Kukkuaakhādikāvatthu - Història d'una dona que va menjar els ous de gallina (Quan no se sap aturar l'odi)

{291} Qui desitja felicitat per a si mateix,

causant penes als altres,

ple d'ira,

mai serà alliberat de l'odi.

21.3. Bhaddiyānabhikkhūnavatthu - Història del Venerable Bhaddiya (Com s'incrementen els defectes - Atenció conscient en la realitat física)

{292} El que hauria de fer-se, no es fa,

i mentre es fa allò que no hauria de fer-se,

s'incrementen les impureses

dels arrogants i els negligents.

{293} Però els que practiquen persistentment,

conscientment atents del cos,

aquells que mai fan l'indegut

sinó que sempre s'obstinen en l'acció justa,

aquells que estan atents atents i són conscients,

fonen totes les impureses.

21.4. Lakuakabhaddiyavatthu - Història del Venerable Bhaddiya (El destructor que aconsegueix el Nirvana - «L'assassí» que arriba a ser lliure)

{294} Havent donat mort a la seva mare [avidesa] i al seu pare [egocentrisme],

havent assassinat als dos reis guerrers [eternalismo i nihilisme],

havent destruït els seus regnes amb els súbdits,

un camina immune, com un sant.

{295} Havent donat mort a la seva mare [avidesa] i pare [egocentrisme],

havent assassinat als dos reis guerrers [eternalismo i nihilisme],

havent destruït en el camí feres salvatges,

un camina immune, com un sant.

21.5. Dārusācaikaputtavatthu - Història del fill de llenyataire (Meditació sobre les virtuts del Buda - Meditació sobre les virtuts del Dharma - Meditació sobre les virtuts del Sangha - Meditació sobre la naturalesa real del cos - Meditació sobre l'innocu - La ment que pren delit en la meditació)

{296} Els deixebles del Buda són aquells,

que constantment, dia i nit,

romanen meditant

sobre les virtuts del Buda.

{297} Els deixebles del Buda són aquells,

que constantment, dia i nit,

romanen meditant

sobre les virtuts del Dharma.

{298} Els deixebles del Buda són aquells,

que constantment, dia i nit,

romanen meditant

sobre les virtuts del Sangha.

{299} Els deixebles de Buda són aquells,

que constantment, dia i nit,

romanen meditant

sobre la naturalesa del cos.

{300} Els deixebles de Buda són aquells,

que constantment, de dia i de nit,

romanen meditant

en el delit de l'innocu.

{301} Els deixebles del Buda són aquells,

que constantment, dia i nit,

troben delit

en la meditació.

21.6. Vajjiputtakabhikkhuvatthu - Història d'un deixeble del país dels vajjis (El viatge del samsara)

{302} Difícil és la renúncia i difícil és delectar-se en ella,

difícil és la vida en la llar, ja que també produeix penes,

penós és associar-se amb persones incompatibles,

penós és recórrer el samsara.

Per això no us quedeu atrapats viatjant pel samsara,

deixeu de perseguir l'insatisfactori.

21.7. Cittagahapativatthu - Història de Citta, un home casolà (Ell és el més honrat de tots)

{303} Aquell que està ple de confiança i virtut,

dotat de glòria i riqueses,

és honrat per tothom,

onsevulla que vagi.

21.8. Cūasubhaddāvatthu - Història de Culasubhadda (Els virtuosos són vists)

{304} Els homes pacificadors brillen des de lluny,

com la nevada cúspide d'Himàlaia,

mentre que els homes falsos desapareixen,

són com fletxes disparades en la nit.

21.9. Ekavihārittheravatthu - Història del deixeble que es va quedar sol (Disciplinant-se a un mateix en solitud)

{305} En solitud un seu, en solitud es fica al llit,

en solitud camina i camina;

en solitud un s'entrega a si mateix

i trobarà delit en el bosc.

22: Nirayavagga - L'infern (306 - 319)

22.1. Sundarīparibbājikāvatthu - Història de Sundari, l'asceta rodamón (Els mentiders sofreixen tortures en l'infern)

{306} Qui nega la veritat, va a l'infern,

igual que aquell que ha fet alguna cosa i nega haver-la fet.

Tots dos, per igual, pagaran per les seves accions

en l'altra vida.

22.2. Duccaritaphalapīitavatthu - Història d'aquells que van sofrir a causa de les seves males accions (El malvat reneix en els mals estats futurs)

{307} Molts que porten l'hàbit groc,

i no restringeixen les seves males accions,

són malvats i gràcies el seu mal karma,

renaixeran en furutes vides infernals.

22.3. Vaggumudātīriyabhikkhuvatthu - Història dels deixebles que van viure a la riba del riu Vaggumuda (Aliments pels pecadors)

{308} Seria millor empassar una bola d'acer,

ardent com una flama ardent,

que menjar el menjar de les almoines,

si algú que és immoral i no se sap contenir.

22.4. Khemakasehiputtavatthu - Història de Khema, el líder de la confraria (L'home que desitja la dona de l'altre - Defugint l'adulteri)

{309} Quatre coses li succeïxen a l'home negligent,

que es fica al llit amb les esposes d'els altres:

demèrit, insomni,

sentiment de culpa, infern.

{310} El no-mèrit i una mala destinació,

per un fugaç plaer de l'espantat amb l'espantada.

A més, està el rei qui els imposa un dur càstig:

per això ningú hauria de ficar-se al llit amb les esposes dels altres.

22.5. Dubbacabhikkhuvatthu - Història d'un practicant obstinat (La vida monàstica incorrecta condueix a mals estats interiors - Tres coses que no rendeixen bé - Feu mèrits amb afany)

{311} Igual que un bri d'herba,

talla la mà quan està mal adreçada,

així també la vida monàstica mal enfocada,

condueix al patiment.

{312} Un mèrit fet casualment,

una pràctica corrompuda,

la vida santa dubtosa:

res d'això produeix fruits duradors.

{313} Si hi ha alguna cosa meritoria que ha de ser feta,

cal realitzar-la diligentment,

però una vida monàstica dubtosa,

certament afegeix més pols de la que hi havia abans.

22.6. Issāpakataitthivatthu - Història d'una dona amb la predisposició a la gelosia (Mai us penedireu de les bones accions)

{314} És millor evitar una mala acció,

perquè el que ha estat mal fet no es converteixi en turment.

És millor fer el correcte:

no hi ha turments quan es fa el bé.

22.7. Sambahulabhikkhuvatthu - Història de molts deixebles (Guardant la ment)

{315} Igual que les fronteres de la ciutat

que estan custodiades per dins i per fora,

així hauria de protegir-se un mateix.

No deixis passar aquest moment,

perquè si et distreus hi haurà aflicció

i naixement a vides infernals.

22.8. Nigahavatthu - Història d'un grup de mals ascetas (Les falses creences condueixen a l'infern - La por i la despreocupació a llocs incorrectes)

{316} Hi ha qui s'avergonyeix quan no hi ha de què,

però no ho fa, quan es tracta de fets vergonyosos,

aquest, per haver abraçat un punt de vista incorrecte,

anirà directe a un mal renaixement.

{317} Hi ha qui s'atemoreixen quan no hi ha de què,

però no ho fa, quan es tracta de fets temibles,

aquest, per haver abraçat un punt de vista incorrecte,

anirà directe a un mal renaixement.

22.9. Titthiyasāvakavatthu - Història dels deixebles de mestres no budistes (El recte i l'incorrecte)

{318} Hi ha qui veu mancança on no n'hi ha,

però quan realment quelcom falla, no ho veu així,

aquest, per haver abraçat un punt de vista incorrecte,

va directe a un mal renaixement.

{319} Hi ha qui coneix la falta com a tal,

igual que reconeix quan no n'hi ha,

aquest, per haver abraçat un punt de vista correcte,

va directe a un renaixement feliç.

Capítol 23: Nagavagga - L'elefant (320 - 333)

23.1. Attadantavatthu - Sobre dominar-se a si mateix (La fortalesa del Buda - L'animal disciplinat - L'animal més disciplinat)

{320} La majoria de la gent no és virtuosa,

però jo, vaig a suportar l'abús,

com ho fa un elefant enmig de la batalla

quan li disparen les fletxes.

{321} L'elefant ensinistrat condueix la rajada,

sobre ell cavalca el rei;

els més nobles entre els homes són aquells que són receptius, entregats i atents,
i saben resistir els abusos.

{322} Excel·lents són les mules domades,

i els cavalls de pura raça de Sind

i els nobles elefants de l'Estat;

però el millor de tots els homes és qui s'ha ensinistrat a si mateix.

23.2. Hatthācariyapubbakabhikkhuvatthu - Història del deixeble que era entrenador d'elefants (El recte vehicle que condueix al Nirvana)

{323} Muntant aquesta classe de vehicles

un no pot abastar el Nirvana;

només entrenant-se a si mateix,

un adquireix el vehicle correcte.

23.3. Parijiṇṇabrāhmaṇaputtavatthu - Història d'un ancià braman (l’elefant encadenat)

{324} Quan l'elefant Dhanapalaka està encadenat,

no menja ni un mos i és incontrolable:

es comporta com si estigués en zel,

recordant amb nostàlgia la seva vida lliure en el bosc.

23.4. Pasenadikosalavatthu - Història del rei Pasenadi de Kosala (El mandrós, llaminer i dormilega retorna al samsara una vegada i una altra)

{325} Un ximple ple de golafreria

- adormit i empastifat com un porc farcit

que s’alimenta amb porqueria-,

renaixerà una vegada i una altra.

23.5. Sānusādtṇeravatthu -Història del novici Sanu (Restringir la ment com el Mahout, l'elefant en zel)

{326} Anteriorment, aquesta erràtica ment vagava

per on li plaïa;

però ara l'he controlat sàviament,

com un entrenador controla a l'elefant en zel.

23.6. Pāveyyakahatthivatthu - Història de l'elefant anomenat Paveyyaka (Un elefant empantanegat)

{327} Delecteu-vos en l'atenció

i calmeu les vostres ments.

Sortiu del camí pantanós,

com ho faria un elefant enfonsat en el fang.

23.7. Sambahulabhikkhuvatthu - Admonició dels cinc-cents monjos (Aprecia la bona companyia - La reclusió - El solitari no necessita massa)

{328} Si en la pràctica del Dharma un troba a un amic

prudent, savi i de bona conducta,

atent i feliç, superarà tots els problemes,

vivint amb ell.

{329} Si a l'hora de la pràctica, un no troba a un amic prudent,

savi i de bona conducta,

desaferrat com el rei que abandona el país conquerit,

o com un elefant que es passeja solitari en el bosc,

{330} millor és viure sol.

No hi ha amistat possible amb un ximple.

Evitar el mal i estar lliure de preocupacions és el millor,

com l'elefant que es passeja solitari pel bosc.

23.8. Māravatthu - Història del Mara (La benedicció de ser un Arahant - Quatre formes de benedicció)

{331} Benaurat és qui té amics quan els necessita,

benaurat és qui sap acontentar-se amb qualsevol cosa,

benaurat és el mèrit a l'hora de la mort,

benaurat el que ha abandonat la insatisfacció.

332} Respectar la mare, porta felicitat,

i el respecte al pare.

Porta felicitat el respecte als anacoretes i eremites,

igual que el respecte als sants virtuosos.

{333} Benaurat sigui el virtuós fins a la fi dels seus dies,

benaurat sigui el que té una fe fermament assentada,

benaurat sigui el que ha guanyat saviesa,

benaurat sigui el que s'absté de fer el mal.

Capítol 24: Tanhavagga - Avidesa (334 - 359)

24.1. Kapilamacchavatthu - Història del passat: el deixeble insolent. Els bandits - Historia del present: el pescador i el peix amb l'alè pudent (Increment de l'avidesa - Com incrementa l'avidesa - Escapant de l'avidesa - Desarrelant l'avidesa)

{334} Com l'heura trepadora, creix l'avidesa

en algú que viu distret.

Aquesta persona transmigra d'una vida a l’altra,

com el mico, en el bosc, cercant fruita.

{335} Tot ésser infeliç del món

que es troba aferrat a l'avidesa,

veu créixer les seves penes,

com l'herba xopa creix després de la pluja.

{336} Però aquell que, en aquest món,

domina l'avidesa, que és tan difícil de ser desarrelada,

veu caure les seves penes,

com les gotes d’aigua que llisquen sobre les fulles del lotus.

{337} Hi haurà prosperitat entre vosaltres,

dins les assemblees.

Extirpeu l'avidesa,

com es fa amb les perfumades arrels d’herba.

No feu fallida de nou, una vegada i una altra

com si fóssiu joncs arrossegats pel Mara.

24.2. Sūkarapotikāvatthu - La jove truja (L'avidesa no desarrelada porta sofriment una vegada i una altra - Atrapat en el corrent de l'avidesa - La planta trepadora de l'avidesa - Les cadenes que atrapen als homes - Nirvana a través de l'evitació de l'avidesa)

{338} Igual que un arbre tallat creix de nou

quan les seves arrels són fermes i estan sanes,

de la mateixa manera, la insatisfacció retorna,

mentre l'avidesa latent, encara no ha estat extirpada.

{339} Algú que és arrossegat poderosament

pels trenta-sis corrents que porten cap al que aparenta ser dolç,

els pensaments que brollen de la cobdícia,

l'arrosseguen i mantenen les actituds perjudicials.

{340} Per tot arreu s'arremolinen aquests corrents,

I l'heura desborda, fermament arrelada.

Quan veieu plantes trepadores de l'avidesa aquí,

talleu-les de soca-rel amb saviesa.

{341} Els éssers s'ofeguen,

en les pantanoses corrents del desig;

xopats en el confort, cerquen la felicitat:

Aquestes persones naixeran i envelliran.

{342} Els que estan lligats a l'avidesa,

tremolen aterrits com la llebre en el parany,

atrapats per les lligadures i les cadenes,

viuen insatisfets durant molt temps.

{343} Els que estan atrapats per l'avidesa,

tremolen aterrits com la llebre en el parany,

per això, qui controla l'avidesa,

remunta lleuger envers el desaferrament.

24.3. Vibbhantabhikkhuvatthu - Història del deixeble que va deixar els hàbits (Un que era lliure de l'avidesa ha tornat a ella)

{344} Va abandonar el bosc [dels desitjos],

era feliç en el bosc, però ha retornat al principi,

mireu-lo ara:

era lliure i ha tornat a ser esclau.

24.4. Bandhanāgāravatthu - La presó (Les cadenes de l' aferrament - Les cadenes són fortes, però el savi s'allibera d'elles)

{345} No són més fortes les cadenes

de ferro, de fusta o de corda, proclama el savi,

sinó l'apassionada ànsia pels fills, les dones,

les pedres precioses i els ornaments.

{346} Aquests lligams són tan forts, proclama el savi,

que t'arrosseguen cap al fons i són difícils d'esquivar.

No obstant això, els renunciants dominen aquestes passions

i abandonen els plaers sensuals.

24.5. Khemātherīvatt - Història de la Venerable àvia Khema (L'embull de les passions)

{347} Els que romanen atrapats en les passions,

cauen un cop i un altre,

i giren com l'aranya dins de la seva pròpia xarxa.

Però els que renuncien, controlen aquesta passió

i s'alliberen de la insatisfacció.

24.6. Uggasenavatthu - Història

de Uggasena (Aconseguint pasar a l'altra riba)

{348} Deixeu anar el passat, deixeu anar el futur,

deixeu anar el present: aneu més enllà de l'esdevenir.

Amb la ment alliberada per complet,

no hi haurà més naixements ni vellesa per a vosaltres.

24.7. Cūladhanuggahapanditavatthu - El jove i savi arquer (L'avidesa estreny les cadenes - Ell s'allibera de les cadenes del Mara)

{349} aquell que agita la seva ment amb dubtes i suspicàcies,

i s'apassiona pels plaers sensuals,

augmenta l'avidesa

i les seves cadenes es tornen més fortes que mai.

{350} Però qui calma els seus pensaments,

i conrea l'atenció conscient en el que és caducer,

eradica l'avidesa

i s'allibera de les cadenes del Mara.

24.8. Māravatthu - El Mara mira d'espantar a en Rahula (La persona que ha aconseguit la meta - L'home de gran visió)

{351} Qui ha aconseguit la meta sense pors,

roman lliure d'avidesa i culpa,

va eliminar les espines de la vida

i aquesta serà la seva última existència.

{352} Qui roman lliure d'avidesa i aferrament,

versat en l'etimologia i el significat,

hàbil en les seqüències de paraules i les seves combinacions,

aquest savi és anomenat 'Gran Persona'

i aquesta és la seva última existència.

24.9. Upakājīvakavatthu - Història de Upaka (El Buda no té mestre)

{353} Més enllà de tots els éssers,

coneixedor de tots els dharmes dels tres temps,

sense aferrament i lliure de tota avidesa,

havent entès tot per mi mateix:

a qui hauria d'anomenar jo 'mestre'?

24.10. Sakkapañhavatthu - Història de la pregunta plantejada per en Sakka (La conquesta de tota la insatisfacció)

{354} El regal del Dharma supera a tots els presents,

el sabor del Dharma és millor que qualsevol altre gust,

el delit en el Dharma és més excels que qualsevol altre plaer,

i la destrucció de l'avidesa, conquereix tot allò que és negatiu.

24.11. Aputtakasetthivatthu- Història d'un home ric sense descendents (Les riqueses destrueixen a l'ignorant)

{355} Les riqueses destrueixen al ximple,

a aquell que no cerca l'altra riba,

àvid per les riqueses, aquest ignorant

està arruïnat i arruïna als altres.

24.12. Ankuravatthu – La generositat gran i petita (Aquells que estan lliures de passió - Aquells que estan lliures d'animadversió - Aquells que estan lliures de falses il·lusións - Aquells que estan lliures d'avidesa)

{356} La zitzània és la ruïna dels camps,

i la passió és la ruïna dels homes,

només allò que es dóna desaferradament,

produeix abundants fruits.

{357} La zitzània és la ruïna dels camps,

i la passió és la ruïna dels homes,

només el que es dóna sense odi,

produeix abundants fruits.

{358} La zitzània és la ruïna dels camps,

i la passió és la ruïna dels homes,

només el que es dóna sense engany,

produeix abundants fruits.

{359} La zitzània és la ruïna dels camps,

i la passió és la ruïna dels homes,

només el que es dona sense cobdícia,

produeix abundants fruits.

Capítol 25: Bhikkhuvagga - El deixeble (360 - 382)

25.1. Pañcabhikkhuvatthu - Història dels cinc deixebles de Savatthi (autocontrolant els sentits – Amb disciplina i autocontrol dels sentits s’acaba la insatisfacció)

{360} Autocontrolar la vista és bo,

bo és autocontrolar l'oïda,

autocontrolar l'olfacte és bo

i bo és autocontrolar el gust.

{361} Autocontrolar el tacte és bo,

bo és autocontrolar la parla,

autocontrolar la ment és bo

i bo és autocontrolar-ho tot.

El practicant que domina completament els sentits, s'allibera de tota insatisfacció.

25.2. Hamsaghātakabhikkhuvatthu - Història del deixeble que va matar a un cigne (El practicant ideal)

{362} Controlant les mans, els peus i

la parla, dotat de la més alta autocontenció,

delectant-se interiorment en el recolliment,

content en la solitud: a aquest l’anomeno “monjo”.

25.3. Kokālikavatthu - Història del deixeble Kokalika (El practicant ideal)

{363} Quan la parla del meditador està sota control,

quan s'expressa sàviament i sense petulància,

quan explica bé tant la teoria com la pràctica,

les seves paraules són dolces com la mel.

25.4. Dhammārāmattheravatthu - Història del Venerable Dhammarama (El practicant s'arrela en el Dharma)

{364} El practicant que adopta el Dharma com a forma de vida,

en el Dharma es delecta i medita en ell,

i que sempre el te present,

no s'extravia mai del Noble Ensenyament.

25.5. Vipakkhasevakabhikkhuvatthu - Història d'un deixeble traïdor (Acceptar el que un rep - Els déus adoren al practicant virtuós)

{365} Un no ha de menysprear el que ha rebut

ni envejar el que reben els altres;

el meditador que és envejós,

no aconseguirà la calma mental.

{366} Encara que rebi poc,

el practicant no ho menysprea,

pur i diligent,

rep lloances fins i tot dels déus.

25.6. Pañcaggadāyakabrāhmanavatthu - Història

del brahman que va oferir el menjar de les almoines al Buda (és el practicant que no té aferrament)

{367} Per qui no existeix cap "meu"

entre els noms i les formes,

qui no s'aferra a res que no és,

realment, pot ser anomenat "monjo".

25.7. Sambahulabhikkhuvatthu - Història dels lladres i d'una dona piadosa (El meditaor que irradia l'amor benvolent irradia pau - Abandona la cobdícia i l'odi - Creua les inundacions i abandona les cadenes – Practica amb serietat en la meditació - No hi ha saviesa en algú que no reflexiona - Qui està calmat experimenta l'amor benevolent - Feliç és aquell que reflexiona sobre sorgir i desaparèixer dels fenòmens- El deixeble virtuós necessita posseir les virtuts cardinals - El monjo hauria de ser sempre cordial i compassiu)

{368} El monjo que roman en l'amor benvolent,

que es delecta en l'Ensenyament del Buda,

aconsegueix la Pau:

la fi de tot el condicionat.

{369} Buida, oh monjo, aquest pot:

descarregat, seràs més veloç.

Havent tallat la cobdícia i l'odi,

viatjaràs cap al Nirvana.

{370} Acaba amb les cinc coses i abandona les altres cinc,

I unes cinc coses més conrea;

el practicant que és alliberat de les cinc cadenes

és anomenat "El que creua el corrent" [1].
{371} Medita amic, no et distreguis;
no deixis que els plaers dominin en la teva ment.
No permetis que per viure distret siguis empassat com una bola d'acer,
i exclamis: "quin sofriment!"
{372} No hi ha jhanas sense saviesa
ni hi ha saviesa sense jhanas:
però algú que desenvolupa a ambdues qualitats,
s'apropa al Nirvana.
{373} El practicant que cerca un indret solitari,

el cor del qual roman en pau

i veu el Dharma rectament,
coneix la incomparable joia.
{374} Quan un reflexiona
sobre sorgir i desaparèixer dels khandhas,
aconsegueix interiorització i goig:
l'Immortal és per a aquell que coneix.
{375} Això és el principal

per a un monjo savi:

el control dels sentits, el conformar-se,
la restricció d'acord als regles de conducta monàstica

i la companyia dels nobles amics,

aquells de vida pura i diligent.

{376} Sent cordial

i de conducta amable,

un aconsegueix un goig grandiós

i posa fi a la insatisfacció.

25.8. Pañcasatabhikkhuvatthu - Història de la meditació sobre la flor del gessamí (Deixar anar la cobdícia i l'odi)

{377} Igual que les flors del gessamí,

es marceixen i cauen,

així també, oh company,

deixa caure la cobdícia i l'aversió.

25.9. Santakāyattheravatthu - Història del Venerable Santakaya (Pacífic és aquell que és lliure de totes les coses mundanes)

{378} El practicant de cos i parla calmada,

serè de ment,

que ha renunciat als plaers mundans,

és "perfectament tranquil".

25.10. Nangalakulattheravatthu - Història del Venerable Nangala Kula o aferrament a les velles vestimentes (Qui es restringeix a si mateix viu feliç - Ets el teu propi salvador)

{379} Exhorta't a tu mateix,

restringeix-te a tu mateix;

cuida't a tu mateix i sigues atent:

així, oh germà, viuràs feliç.

{380} Un mateix és el seu propi refugi

i un mateix és el seu pròpi guia,

per això un hauria de controlar-se a si mateix

com els mercaders ho fan amb els seus més esplèndids cavalls.

25.11. Vakkalittheravatthu - Història del deixeble Vakkali (Amb goig i fe tracta d'aconseguir la teva meta)

{381} Ple de goig i de fe,

delectant-se en l'Ensenyament del Buda,

el monjo arribarà al Lloc de la Pau,

al cessament de tot el condicionat.

25.12. Sumanasādtneravatthu - Història del novici Sumana, que va fer un miracle (Fins i tot un aprenent jove, quan és piadós, pot il·luminar el món sencer)

{382} Certament, aquell jove aprenent,

quan practica l'Ensenyament del Buda,

il·lumina el món sencer

com la lluna en una nit sense núvols.

Capítol 26: Brahmanavagga - El brahman (383 - 423)

26.1. Pasādabahulabrāhmanavatthu - Història del brahman que va tenir gran fe (sigues coneixedor de l'Immortal)

{383} Esforça't i creua el corrent

dels desitjos sensorials, oh brahman,

comprenent el cessament del condicionat,

sigues el coneixedor del no creat.

26.2. Sambahulabhikkhuvatthu - Història dels trenta deixebles (conreant la concentració)

{384} Mitjançant dues qualitats,

la tranquil·litat i la visió (samatha i vipassana),

el brahman aconsegueix el més enllà.

Tots els lligams del que coneix

desapareixen per complet.

26.3. Māravatthu - Història del Mara (El brahman és una persona alliberada)

{385} Per qui no existeix riba llunyana ni propera,

que no es troba ni lluny ni a prop,

lliure de por i taques:

a aquest l’anomeno veritable brahman.

26.4. Aññatarabrāhmanavatthu - Història de cert brahman (Aquell que és contemplatiu i pur, és un brahman)

{386} Assegut en contemplació, concentrat,

qui ha realitzat la tasca i es s’ha alliberat de les contaminacions,

havent aconseguit la fita més alta:

a aquest l’anomeno: veritable brahman.

26.5. Ānandattheravatthu - Història del Venerable Ananda (El Buda brilla de dia i de nit)

{387} El sol brilla de dia,

la lluna il·lumina de nit;

brilla l'armadura del guerrer

i el brahman brilla en la contemplació.

No obstant això, per sobre de tot, de dia i de nit,

brilla la radiant llum del Buda.

26.6. Aññatarabrāhmanapabbajitavatthu - Història d'un brahman reclús (Aquell que ha descartat tots els mals és un sant)

{388} Perquè ha eliminat la maldat, es anomenat "brahman",

perquè viu serè, és anomenat "monjo",

havent bandejat les impureses,

se’l coneix com "aquell que renuncia".

26.7. Sāriputtattheravatthu - Història del Venerable Sariputta (No danyar a un Arahant - Un Arahant no pren represàlies)

{389} Un no hauria d'atacar a un brahman

ni aquest hauria de ser venjatiu;

és una bajanada atacar a un brahman,

però pitjor és, que el brahman vulgui venjar-se.

{390} No és petita la recompensa del brahman

que aparta la seva ment del que més desitja.

Mentre més s'allunya de causar dany,

més amaina la seva insatisfacció.

26.8. Mahāpajāpatigotamīvatthu - Història del Venerable Mahapajapati Gotami (Qui sap autocontrolar-se és un veritable brahman)

{391} En aquell en qui no es troba mal comportament

de cos, de paraula o de ment,

qui es restringeix en aquests tres aspectes:

a aquest l’anomeno un veritable brahman.

26.9. Sāriputtattheravatthu - Història del Venerable Sariputta (Honra a aquell que honra mereix)

{392} A aquell que comprèn el Dharma

ensenyat per un perfecte Buda,

a aquest cal honrar amb devoció

com el brahman ho fa amb el foc sagrat.

26.10. Jatilabrāhmanavatthu - Història del brahman Jatila (Un no arriba a ser brahman pel fet d' haver nascut en la casta dels brahmans)

{393} Un no arriba a ser un brahman per haver nascut brahman,

ni pel llinatge o fent austeritats;

més aviat, qui està despert a la veritat i al Dharma,

qui és pur: aquest és un brahman.

26.11. Kuhakabrāhmanavatthu - Història d'un brahman trampós (sigues pur dins teu)

{394} Ximple! Per què tens el pèl embullat?

Per què la pell de lleopard?

Dins teu ets ben ple de defectes,

però et guarneixes per fora.

26.12. Kisāgotamīvatthu - Història de Kisa Gotami vestit amb parracs (Qui medita sol en el bosc és un brahman)

{395} Qui vesteix pobrement, està prim,

amb venes visibles per tot el seu cos,

meditant en solitud en el bosc:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.13. Ekabrāhmanavatthu - Qui és un brahman? (La persona no possessiva i no aferrada és un brahman)

{396} No anomeno "brahman"

a aquell que ha nascut en el ventre de tal llinatge,

si és un simple arrogant,

i menys si hi ha alguna cosa que considera seva.

Però aquell que res té i a res està aferrat,

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.14. Uggasenasetthiputtavatthu - Història de l'acròbata Uggasena (El brahman és algú que ha destruït les cadenes)

{397} El que ha trencat totes les cadenes,

i mai s'atemoreix,

que ha anat més enllà dels lligams:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.15. Dvebrāhmanavatthu - Història del remolcador de guerra (El brahman és aquell que no odia)

{398} Qui ha tallat la corretja i les regnes,

i també la corda i el fre,

ha destruit els impediments i està despert:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.16. Akkosakabhāradvājavatthu - Història del pacient que va sotmetre a l'insolent (Un brahman és algú que és pacient)

{399} Qui, lliure d'odi, es fa immune als abusos,

cops i càstigs,

armat amb el poder de la paciència:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.17. Sāriputtattheravatthu - Història de Sariputta quan va ser maltractat per la seva mare (Un brahman és aquell que no reacciona amb ira)

{400} Qui és lliure d'odi i és responsable,

ple de virtut i lliure de la cobdícia,

que, és tranquil, abasta el seu darrer naixement:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.18. Uppalavannāttherīvatthu - Història de la practicant Uppalavanna (és brahman el que no s'aferra als plaers sensuals)

{401} Com l'aigua que llisca de les fulles del lotus

o el gra de mostassa en la punta d'una agulla,

així és el que no s'aferra als plaers sensuals:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.19. Aññatarabrāhmanavatthu - Història d'un esclau que va deixar les seves càrregues (El brahman és aquell que ha deixat les seves càrregues)

{402} Qui, en aquest món, arriba a entendre

el cessament de tota insatisfacció,

qui ha abandonat les càrregues i s’ha alliberat dels lligams:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.20. Khemābhikkhunīvatthu - Khema, la sàvia (El brahman és aquell que ha aconseguit la darrera i més elevada fita)

{403} Qui té un coneixement profund, qui és savi,

qui distingeix clarament el camí recte de l'equivocat,

qui ha abastat la meta suprema:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.21. Pabbhāravāsitissattheravatthu - Història d'un monjo i una divinitat (El brahman és aquell que no intima amb ningú)

{404} Lluny dels homes “de família”,

lluny dels renunciants,

camina sense llar i sense desitjos:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.22. Aññatarabhikkhuvatthu - Història d'un deixeble i una dona (El brahman és algú absolutament inofensiu)
{405} Qui ha renunciat a danyar els éssers,

tant els que tremolen com els que no,

qui no causa la mort ni mata:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.23. Sādtnerānamvatthu - Història de quatre novicis (El brahman és aquell que és amable entre els hostils)
{406} Entre els hostils, amigable,

entre els violents, moderat,

desaferrat i generós entre els que s’aferren:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.24. Mahāpanthakattheravatthu - Història del Venerable Maha Panthaka (El brahman és aquell que ha renunciat a totes les passions)

{407} Qui no té

cobdícia ni odi, presumpció ni menyspreu,

com cau el gra de mostassa de la punta d'una agulla:

a aquest l’anomeno veritable brahman.

26.25. Pilindavacchattheravatthu - Història del Venerable Pilindavaccha (El brahman és algú que no ofèn a ningú)

{408} Qui diu paraules enriquidores,

veritables i amables,

que no ofèn a ningú:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.26. Aññatarattheravatthu - Història del monjo que ha estat acusat de robar (El brahman és algú que no roba)

{409} Qui, en aquest món, mai pren el que no li ha estat donat, ja sigui valuós o insignificant,

gran o petit, agradable o no:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.27. Sāriputtattheravatthu - Història de Sariputta quan ha estat mal comprès (El brahman és algú que és lliure de desitjos)

{410} Qui res no desitja,

en aquest món ni en l'esdevenidor,

lliure d'anhels i els lligams:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.28. Mahāmoggallānattheravatthu - Història del Venerable MahaMoggallana (Aquell en qui no hi ha aferrament)

{411} En qui no es troben ni anhels ni aferraments,

qui s’ha alliberat dels dubtes gràcies al coneixement final,qui ha penetrat l'Immortal profundament:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.29. Revatattheravatthu - Renunciar al bé i al mal (Renunciar a tots dos: al bé i al mal)

{412} Qui ha transcendit a ambdos lligams:

tant el bé igual com el mal,

viu satisfet, immaculat i pur

i a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.30. Candābhattheravatthu - Història del Venerable "Llum de Lluna" (Aprenent els encanteris)

{413} Qui, com la lluna: immaculada i pura,

és net i serè,

i qui ha deixat anar el delit per l'existència:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.31. Sīvalittheravatthu - Set anys dins l'úter (La persona tranquil·la)

{414} Qui ha superat el camí difícil

i les cadenes de la falsa il·lusió,

qui en el seu viatge ha creuat el més enllà, és contemplatiu,

sense cobdícia, sense dubtes,

sense massa activitat, calmat i de ment oberta:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.32. Sundarasamuddattheravatthu - La cortesana que tempta al practicant o Sundara Samudda (Lliure de temptacions)
{415} Qui ha abandonat els desitjos sensuals,

com aquell que no té llar i que ha renunciat a tot,

amb el desig i l'existència exhaurits:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.33-34. Jatilattheravatthu i Jotikattheravatthu - Ajatasattu ataca al palau de Jotika (Els anells miraculosos)
{416} Qui ha abandonat la cobdícia,

com aquell que no té llar i que ha renunciat a tot,

amb el desig i l'existència exhaurits:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.35. Nataputtakattheravatthu - Història del deixeble que havia estat actor (Més enllà dels lligams)
{417} Abandonant tots els lligams humans

i anant més enllà dels lligams de les divinitats,

completament lliure de tots les cadenes:

a aquest l'anomeno "veritable brahman".

26.36. Nataputtakattheravatthu - Història del deixeble que havia estat mim (Persona amb la ment renovada)
{418} Abandonant tant el que dona plaer com el que no,

net i lliure de taques,

l'heroic conqueridor del l'univers:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.37. Vangīsattheravatthu - Història del crani colpejador (Endeví del renaixement - Destruint el desconegut)

{419} Qui coneix la destinació dels que moren,

i el seu renaixement en les diverses formes,

desaferrat, sublim, despert:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

{420} El seu destí és una incògnita,

tant pels éssers humans, com pels esperits i els déus,

ha eliminat les impureses, és l’Arahant:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.38. Dhammadinnāttherīvatthu - Història d'un marit i la seva dona (No anhela res)

{421} El que s'ha alliberat de tot,

del passat, el present i el futur,

que res posseeix i viu desaferrat:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.39. Angulimālattheravatthu - Història d’Angulimala, el Temible (El que s'allibera de les contaminacions)

{422} El noble, l'excels, el conqueridor,

gran savi, el que ha conquerit tot,

l'impecable, net i despert:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

26.40. Devahitabrāhmanavatthu - És el generós qui dona (El que ofereix i rep les almoines)

{423} Qui coneix les seves existències prèvies,

i pot veure els estats i l'aflicció d'aquesta,

aconsegueix la fi dels renaixements,

és el suprem savi amb la visió penetrant,

complet en totes les realitzacions:

a aquest l’anomeno “veritable brahman”.

Nota: algunes paraules **pali** s'han passat al **sànscrit** degut a la seva popularitat a occident: sutres (suttes), dharma (Dhamma), nirvana (Nibbana), etc. El traductor ha substituït la paraula "monjo" per “company, germà, amic, un dels nostres, deixeble, meditador, aprenent o practicant” pel motiu que a l'orient el coneixement espiritual, habitualment, es transmet directament de mestre a aprenent. Probablement és menys literal, però també molt menys restrictiu.

Font: transcripció basada en la transmissió oral dels deixebles del Tathagata, uns 500 anys després de la seva mort.

El traductor voluntari nil durall ha començat a traduir aquest popular text budista l'onze de Gener de 2016 i l'ha acabat el 13 de Març de 2016.

Que tots els éssers

s'alliberin i siguin feliços!

Breu glossari pali

Alfabet Pali:

a, ¯a, i, ¯ı, u, u¯, e, o, k, kh, g, gh, n˙, c, ch, j, jh, n˜, t ., t .h, d ., d .h, n ., t, th, d, dh, n, p, ph, b, bh, m, y, r, l, v, s, h, l ., m˙

Anapana: respiració inspirada i exhalada.

Anicca: no estable, transitori, no permanent. Una de les tres característiques de l'existència inherents a totes les coses condicionades: 1) no permanència (anicca); 2) sofriment (dukkha); 3) insubstancialitat, no jo (anatta).

Arahant: algú que ha abastat la santedat. L'estat més elevat.

Asubha: repulsiu. Desagradable. Allò que és descompon o podreix.

Dakkhinı: persona que veu, percep o sap.

Dana: caritat, donatiu, regal.

Dhamma: ensenyança, natura, veritat, moralitat, bona conducta.

Dhammika: just.

Dukkha: sofriment, dolor.

Jhana: grau de concentració mental. Meditació en un tema o objecte religiós.

Na, ni: no.

Nirodha: la fi. La Noble Veritat de la fi del sofriment.

Niketa, niketana: casa, llar.

Nikaya: grup, secta, classe, col·lecció.

Nikkaddhita: fet fora, expulsat.

Nibbana: lliure del desig, extinció de la cobdícia, l'odi i la ignorància; alliberació, estat joiós.

Sacsara: viatjar o fluir per diferents estats un cop i un altre. Transmigració.

Samyutta: recopilació.

Samudayasacca: segona Noble Veritat. La veritat de l'origen del patiment, que és causat per l'anhel, l'avidesa i el desig.

Sankara: deixalla, brossa.

Samadhi: meditació, concentració de la ment. Estat de consciència meditatiu o contemplació.

Siddhattha: mostassa. Ésser que ha complert la seva tasca. Ésser semi diví. Mag.

Siddhi: guany, premi, consecució.

Sila: pedra. Natura. Conducta o pràctica moral. Codi moral.

Shanga: comunitat o grup de deixebles.

Sutta: col·lecció d'aforismes en forma de manual. Fil.

Tathagata: algú que ha abastat la il·luminació.

Vipasanna: veure-hi molt clar. Meditació d'introspecció.

Vivasana: fi o la fi. Punt final.

Viveka: des-aferrament. Retir.

Yoni: origen de l'existència, òrgan sexual femení, coneixement.